

Hallitus

§ 92

19.05.2006

**LAUSUNTOPYYNTÖ JOUKKOLIIKENTEEN PALVELUTASO- JA RAHOITUSSUUNNITELMASTA
2007-2009**

607/71/710/2005

Hallitus § 92
Esittelijä
ValmistelijaYhteistyöjohtaja Hannu Penttilä
Hallintojohtaja Matti Hilli/Pirjo Laitinen, p. 156 1209**Kuntien ja YTV:n sopimus**

Pääkaupunkiseudun kuntien ja YTV:n sekä Keravan ja YTV:n tekemien joukkoliikenteen yhteistyösopimusten 5.1 kohdan mukaan YTV laatii vuosittain seutuliikenteen sekä Espoon ja Vantaan sisäisen liikenteen sekä kolmannen vyöhykkeen seutuliikenteen ja Keravan sisäisen liikenteen kattavan joukkoliikenteen palvelutasoa ja rahoitusta koskevan suunnitelman. Kunnille lähetetään suunnitelmasta lausuntopyyntö toukokuun loppuun mennessä ja kunnat antavat suunnitelmasta lausuntonsa elokuun loppuun mennessä.

Palvelutasoa koskevat suunnitelmat esitetään nykypalvelutasolle, palvelutason muutoksille ja suuremmille liikennemuutoksille. Rahoitusta koskevis-
sa suunnitelmissa esitetään kuntakohtaiset lipputuloarviot ja kuntaosuudet sekä laskentaperusteet ja seutulippujen hinnat sekä Espoon ja Kauniaisten, Vantaan ja Keravan sisäisen liikenteen lippujen hinnat, joihin talous-
suunnitelma perustuu. Suunnitelmat laaditaan kolmen vuoden suunnittelu-
jaksolle, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

YTV neuvottelee kaupunkien johdon kanssa suunnitelmien yhteensovittamisesta, mikäli lausunnot poikkeavat olennaisesti lausunnon kohteena olevasta esityksestä ja/tai ovat keskenään huomattavan ristiriitaisia. YTV:n seutukokous päättää YTV:n talousarviopäätöksessä seutuliikenteen talousarviosta ja vahvistaa talousarvion kuntaosuudet. Hallitus päättää YTV:n johtosäännön mukaan seutulippujen hinnoista.

Liikenteen palvelutaso**Nykyinen bussiliikenne**

Lähtökohtana on liikenne, jolla tarkoitetaan aikataulukauden syksy 2005/keväät 2006 ja kesän 2006 mukaista liikennettä. Keskikesällä liikennöidään supistettua liikennettä juhannuksesta 5 viikkoa eteenpäin. Talviliikenteeseen siirrytään 13.8.06

Bussiliikenteen muutokset

Vuoden 2007 seutulinjoiden sekä Espoon, Vantaan ja Keravan sisäisten linjojen muutoksia nykytasoon verrattuna ovat

- 1 liikennöintisuunnitelmien 2006 - 2007 mukaiset muutokset
- syysliikenteen 2006 ja kevätilikenteen 2007 muutokset

- 2 5-vuotislinjastosuunnitelmiin perustuvat muutokset
  - muutokset kesäliikenteeseen 2007
  - muutokset syysliikenteeseen 2007
- 3 matkustajamäärien muutosten mukaiset lisäykset/supistukset

Vuoden 2007 kolmannen vyöhykkeen seutulinjoiden sekä Keravan sisäisen liikenteen muutokset perustuvat Keravan linjastosuunnitelmaan 2006 – 2009.

Muutokset vuosina 2007 - 2009 on kuvattu yksityiskohtaisemmin joukkoliikenteen palvelutaso- ja rahoitussuunnitelman liitteessä 1.

Junaliikenne

Junaliikenteessä lähtökohtana on nykyisen liikenteen mukainen palvelutaso, johon merkittävimpana muutoksena tulee E-junan jatkaminen Kaukalahden talviliikenteen alusta vuonna 2007.

Liikenteen kustannustaso

Bussiliikenne

Liikennesuoritteiden yksikköhintoja tarkistetaan tilastokeskuksen linja-auto liikenteen kustannusindeksin (kokonaisindeksi) perusteella.

Suoritteiden yksikköhinnat TAE2007 on laskettu toteutuneiden vuoden 2006 1. neljänneksen hintojen ja arvioidun loppuvuoden 2006 kustannuskehityksen pohjalta.

Vuoden 2007 osalta yksikköhintoihin vaikuttavan indeksin muutoksen on arvioitu olevan keskimäärin 3,5 % vuoteen 2006 verrattuna. Indeksien kasvusta otetaan vanhojen sopimuksen mukaisesti huomioon 80 %. Uusien vuoden 2002 jälkeen alkavien sopimusten osalta indeksin muutoksesta otetaan huomioon 100 %.

Vuonna 2007 kilpailutettavien seutulinjoiden sekä Espoon ja Vantaan sisäisten linjojen osalta on arvioitu 5 % hintojen nousu. Kolmannen vyöhykkeen seutulinjoiden osalta on arvioitu 10 % hintojen nousu.

Junaliikenne

Nykyisen sopimuksen mukaan VR:lle maksettava korvaus muodostuu neljästä eri sopimuskokonaisuudesta:

- operointisopimuksesta
- muut palvelut - sopimuksesta
- kalustosopimuksesta
- kunnossapitosopimuksesta

Sopimusten sisällä on useita kustannuseriä, joita tarkistetaan vuosittain tai

vuosineljänneksittäin sopimuksissa määritellyillä kustannusindeksien ja toiminnan tehostamiskertoimien muutoksilla. Uudessa sopimusmallissa kalustokustannuksiin ei sovelleta kustannusnousuindeksiä. Keskimäärin junaliikenteen kustannustason nousu vuonna 2007 on 1,7 %.

Yksityiskohtaiset selvitykset ja laskelmat liikenteen palvelutasosta, menoista, lipputuloista, lippujen hinnoista ja kuntaosuuksista on esitetty liitteenä olevassa joukkoliikenteen palvelutaso- ja rahoitussuunnitelmassa 2007 – 2009.

Liikenteen kustannukset

Seutuliikenne YTV-alue

YTV-alueen seutuliikenteen kustannukset yhteensä ovat 121,416 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna on 4,3 milj. euroa (3,7 %).

Seutubussiliikenteen kilometrisuorite vuonna 2007 on 32,435 milj. km kilometrisuorite vähenee edellisvuodesta 0,4 %. Suunnitelma sisältää palvelutasomuutoksia linjoille 151, 165, 166, 324, 532, 360, 362, 363 ja 650. Linja 509 lakkautetaan. Seutulinjoiden kustannukset kilpailutuksen vaikutukset huomioon ottaen ovat 72,245 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuodesta 3,5 milj. eurolla (5 %).

U-linjoiden kustannukset ovat 0,823 milj. euroa. U-linjoiden osalta Keravalle suuntautuneet U-linjat 633, 738 ja 873 ovat muuttuneet Kerava-sopimuksen myötä kolmannen vyöhykkeen seutulinoiksi.

Junaliikennettä on arvioitu ajettavaksi vuonna 2007 946 milj. paikkakilometriä. E-junaliikennettä jatketaan syysliikenteen 2007 alusta Espoon keskuksesta Kauklahteen, mikä lisää paikkakilometrimäärää 12 milj. kilometrillä. Vuositasolla muutos on 32 milj. paikkakilometriä. Junaliikenteen kustannukset vuonna 2007 ovat 48,348 milj. euroa. Menot kasvavat edellisvuodesta 1,4 milj. euroa (3,0 %).

Seutuliikenne Kerava

Keravalle suuntautuvan kolmannen vyöhykkeen seutulinjoiden kilometrisuorite vuonna 2007 on 0,908 milj. km ja kustannukset 1,716 milj. euroa.

Espoon ja Kauniaisten sisäinen liikenne

Espoon ja Kauniaisten alueen sisäinen liikenne Espoon palvelulinjat mukaan lukien vuonna 2007 on 11,0781 milj. km ja 25,428 milj. euroa Espoon palvelulinjojen osuus on 0,07 milj. km ja 0,332 milj. euroa.

Kauniaisten palvelulinjan liikennesuorite vuonna 2007 on 0,004 milj. km ja 0,023 milj. euroa.

Sopimuskilometrit lisääntyvät edellisvuodesta 4,5 % ja kustannukset kilpailuttamisen vaikutus mukaan lukien 1,7 milj. euroa (7,3 %).

Vantaan sisäinen liikenne

Vantaan sisäinen liikenne palvelu- ja pienkalustolinjat mukaan lukien vuonna 2007 on 8,607 milj. km ja 18,906 milj. euroa. Palvelu- ja pienkalustolinjojen osuus on 0,339 milj. km ja 0,663 milj. euroa.

Palvelutasomuutoksia on linjoilla 36, 53, 61, 69, 71 ja 72. Sopimuskilometrit lisääntyvät yhteensä 4 % ja menot kilpailuttamisen vaikutus mukaan lukien 0,98 milj. euroa (5,5 %).

Keravan sisäinen liikenne

YTV maksaa osan Keravan sisäisen bussiliikenteen menoista. Korvaus perustuu YTV:n taksa- ja lippujärjestelmän mukaisten lippujen käyttöön Keravan sisäisillä bussilinjoilla. Korvauksen on vuonna 2007 arvioitu olevan 0,190 milj. euroa.

Lipputulot ja korttimaksu

Lipputulosten arvioinnin perustana on käytetty 3 kk toteutuman pohjalta tehtyjä lipputuloennusteita vuodelle 2006.

Seutulipputulot 2007 YTV-alue

Ennusteen mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat 79,6 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lisäksi lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty hintajoustoselvityksen antamia joustoja: kertalippu – 0,18, arvolippu – 0,21 ja kausilippu – 0,32.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE 2007 Euroa	2006	Ero %
kertaseutulippu	3,60	3,60	0,0 %
arvolippu	3,20	3,10	3,2 %
kausilippu, aik. perushinta 14 pv	42,60	41,40	2,9 %
lisäpäivä	2,44	2,37	3,0 %
Hinta 30 pv	81,60	79,30	2,9 %

Keskimäärin seutulippujen nimellishinnat nousevat esitetyillä hinnoilla 2,4 % vuoden 2006 hintoihin verrattuna.

Kaikkiaan seutulipputulot on vuonna 2007 arvioitu kertyvän 81,806 milj. euroa. Seutulipputulot kattavat 67,4 % seutuliikenteen liikennepalveluiden ostomenoista.

Seutulipputulot 2007 Kerava

Kolmannen vyöhykkeen seutulipputulosten perustana on käytetty arviota vuodelle 2006. Arvion mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat 3,6 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Lisäksi vuonna 2007 ovat käytössä koko vuoden kolmen vyöhykkeen kerta- ja arvoliput.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007	2006	Ero %
	Euroa		
kertaseutulippu	6,00		0,0 %
arvolippu	5,20		0,0 %
kausilippu, aik. perushinta 14 pv	59,50	57,80	2,9 %
lisäpäivä	3,40	3,30	3,0 %
hintaa 30 pv	113,90	110,60	3,0 %

Kaikkiaan kolmannen vyöhykkeen seutulipputulot on vuonna 2007 arvioitu kertyvän 4,239 milj. euroa.

Espoon sisäiset lipputulot 2007

Ennusteen mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat ilman 10,9 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lisäksi lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty kaikkien lippujen osalta - 0,3.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007	2006	Ero %
	Euroa		
kertalippu	2,20	2,20	0,0 %
arvolippu	1,90	1,80	5,6 %
kausilippu, aik.perushinta 14 pv	22,10	21,00	5,2 %
lisäpäivä	1,26	1,20	5,0 %
hintaa 30 pv	42,20	40,20	5,0 %

Edellä esitetyt lippujen hinnat merkitsevät keskimäärin 3,8 % hintojen korotusta vuoden 2006 hintoihin.

Kaikkiaan lipputulot on arvioitu kertyvän vuonna 2007 11,465 milj. euroa. Espoon sisäiset lipputulot kattavat 45,1 % sisäisen liikenteen liikennepalveluiden ostomenoista.

Vantaan sisäiset lipputulot 2007

Ennusteen mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat 8,4 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lisäksi lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty kaikkien lippujen osalta - 0,3.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007	2006	Ero %
	Euroa		
kertalippu	2,40	2,40	0,0 %
arvolippu	2,10	2,07	1,4 %
kausilippu, aik. perushinta 14 pv	24,60	23,60	4,2 %
lisäpäivä	1,40	1,35	3,7 %

Hinta 30 pv	47,00	45,20	4,0 %
-------------	-------	-------	-------

Edellä esitetyt lippujen hinnat merkitsevät keskimäärin 1,9 % hintojen korotusta vuoden 2006 hintoihin.

Vantaan sisäisten lippujen osalta esitetyt korotukset ovat alhaisempia kuin Espoon ja Kauniaisten osalta. Tavoitteena on päästä jatkossa yhtenäisiin sisäisten lippujen hintoihin.

Kaikkiaan lipputulot on arvioitu kertyvän vuonna 2007 8,746 milj. euroa. Vantaan sisäiset lipputulot kattavat 46,3 % sisäisen liikenteen liikennepalveluiden ostomenoista.

Kauniaisten sisäiset lipputulot 2007

Kauniaisten sisäisten lippujen hinnat ovat samat kuin Espoon lippujen hinnat. Kauniaisten osalta sisäisiä lipputulot on arvioitu kertyvän vuonna 2007 0,066 milj. euroa.

Keravan sisäiset lipputulot 2007

Keravan sisäisten lippujen hinnat ovat samat kuin Espoon ja Kauniaisten lippujen hinnat. Keravan sisäisiä lipputulot on arvioitu kertyvän vuonna 2007 0,157 milj. euroa.

Korttimaksu

Matkakorteista on peritty asiakkaalta omakustannushinnan mukainen hinta. Korttimaksu on vuonna 2007 ollut 8,00 euroa. Viimeisimpien hankintojen osalta hinta on noussut ja omakustannushinta on noin 9,00 euroa. Vuoden 2007 osalta matkakortin hinnaksi esitetään 9,00 euroa.

Taksa- ja lippujärjestelmän muutokset

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmä laajeni Keravalle 1.3.2006. Ensimmäisessä vaiheessa otettiin käyttöön subventoidut kausiliput. Kerta- ja arvoliput pyritään ottamaan käyttöön lokakuun alussa 2006. Kysymyksessä on kolmen vuoden kokeilu. Vuonna 2006 jatketaan neuvotteluja pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän laajentamiseksi myös Kirkkonummelle ainakin junaliikenteeseen.

Sisäisten lippujen hintojen yhtenäistäminen

YTV päättää Espoon ja Kauniaisten, Vantaan ja Keravan sisäisten lippujen hinnoista ja Helsinki päättää oman alueensa sisäisten lippujen hinnoista YTV:n hyväksymän taksa- ja lippujärjestelmän puitteissa. Kuntien sisäisten lippujen hinnat pyritään yhtenäistämään vaiheittain.

Investoinnit

Liikenteen investoinnit vuonna 2007 ovat yhteensä 2,7 milj. euroa (3,9 milj. euroa vuonna 2006) ja noin 2 milj. euroa vuosina 2008 - 2009. Merkittävimmät vuoden 2007 investointikohteet ovat joukkoliikenteen tietojärjestelmät, 0,6 milj. euroa, korttien lisähankinnat, 0,9 milj. euroa sekä matkakortti-

järjestelmän tuotekehitys ja järjestelmä 2014, johon on varattu 1,1 milj. euroa vuosittain koko suunnitelmakauden ajan.

Kuntaosuudet

YTV-kuntien maksuosuudet liikenteen menoihin ovat yhteensä 81,5 milj. euroa. Kasvu vuodesta 2006 on 2,9 %. Keravan kaupungin maksuosuus on 0,86 milj. euroa.

Helsingin kuntaosuudet ovat yhteensä 14,4 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna on 0,5 milj. euroa (3,5 %). Espoon kuntaosuudet ovat 37,4 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuodesta 1,5 milj. euroa (4,2 %). Vantaan kuntaosuudet ovat 29,1 milj. euroa, missä kasvua edellisvuoteen on 0,6 milj. euroa (2,0 %). Kauniaisten kuntaosuudet ovat 0,59 milj. euroa, ja ne pienenevät edellisvuodesta 0,3 milj. eurolla (33,8 %).

Seutuliikenteen kuntaosuudet

Kuntaosuudet seutuliikenteen liikennekorvauksiin ovat yhteensä 39,7 milj. euroa. Ne pienenevät vuodesta 2006 0,7 milj. eurolla (1,8 %).

Seutuliikenteen kuntaosuuksiin sisältyvän edellisvuosien alijäämäosuus pienenee 1,2 milj. eurosta 0,1 milj. euroon. Aikaisempien vuosien alijäämä kasvattaa Espoon vuoden 2007 seutuliikenteen kuntaosuutta 0,48 milj. euroa ja Vantaan osuutta 0,54 milj. euroa. Helsingin kuntaosuutta pienentää edellisvuoden 0,6 milj. euron ylijäämä ja Kauniaisten osuutta 0,24 milj. euron ylijäämä. Suunnitelman mukaan talous on tasapainossa kaikkien kuntien osalta vuoden 2007 lopussa.

Kerava-sopimuksen vaikutukset seutuliikenteen kuntaosuuksiin

Helsingin aikaisemmin Keravan junaliikenteestä saamat sisäisen liikenteen lipputulot muuttuvat seutulipputuloina, mikä pienentää Helsingin seutuliikenteen kuntaosuutta 0,4 milj. eurolla.

Aikaisemmin U-liikennesopimusten piiriin kuuluneet linjat 633, 738 ja 873 ovat muuttuneet Kerava-sopimuksen myötä 3. vyöhykkeen seutulinjaksi. Muutoksen seurauksena YTV-alueen seutuliikenteen kuntaosuudet pienenevät ja muuttuvat 3. vyöhykkeen kuntaosuuksiksi. Vantaan kuntaosuus 3. vyöhykkeen liikenteestä on vuonna 2007 0,26 milj. euroa ja Espoon kuntaosuus 0,02 milj. euroa.

Espoon ja Kauniaisten alueen sisäinen liikenne

Espoon ja Kauniaisten alueen sisäisen liikenteen kuntaosuudet ovat 13,96 milj. euroa. Ne kasvavat edellisvuodesta 1,1 milj. eurolla (8,8 %). Muutokseen vaikuttavat merkittävimmät tekijät ovat sisäisen linjaston palvelutasoliikennykset sekä linjan 261 korvaaminen kesäliikenteen 2006 alusta uudella Espoon sisäisellä linjalla.

Vantaan sisäinen liikenne

Vantaan sisäisen liikenteen sopimuskilometrit kasvavat edellisvuodesta 4 %. Kuntaosuudet ovat 10,16 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuoteen verrattuna 0,7 milj. euroa (7,7 %).

Muut liikennepalvelut

Muita liikennepalveluja ovat mm. matkakortti, liikenne- ja tariffisuunnittelu, matkalippujen tarkastus, lipunmyynti ja lippuprovisiot, matkustajainformaatio ja palvelut liikennöitsijöille. Kustannukset jaetaan seutuliikenteelle ja kuntien sisäiselle liikenteelle kunnille sopimusten mukaan suoriteperusteisesti.

YTV-kuntien muiden liikennepalvelujen kuntaosuudet ovat yhteensä 17,7 milj. euroa. Ne kasvavat 1,2 milj. eurolla (7,5 %). Keravan osuus on 0,15 euroa.

Matkakortin kuntaosuudet ovat yhteensä 3,7 milj. euroa. Ne kasvavat edellisvuodesta 0,4 milj. eurolla (6,3 %). Kasvun aiheuttaa matkakortin poistoihin on käytetyn poistoeron väheneminen edellisvuodesta 0,3 milj. eurolla.

Matkalippujen tarkastustoiminta junissa sisältyy vuoden 2006 talousarviossa VR-sopimuksen menoihin. Uuden sopimuksen mukaan YTV ostaa tarkastuspalvelut suoraan ratahallintokeskukselta, ja talousarviossa 2007 menot on budjetoitu matkustajapalveluihin. Muutos kasvattaa seutuliikenteen matkustajapalvelujen kuntaosuutta 0,6 milj. eurolla. Seutuliikenteen kuntaosuudet vähenevät kuitenkin vastaavasti.

Lippuprovisiot kasvavat lipputulojen noustessa 0,3 milj. eurolla. Matkakorttineuvonnan siirtyminen YTV:ltä HKL:n tehtäväksi kasvattaa YTV:n kustannuksia 0,05 milj. eurolla.

Muutokset kohdistuvat pääosin seutuliikenteen palveluihin, mikä kasvattaa erityisesti Helsingin maksuosuutta muiden liikennepalvelujen menoista.

Ehdotus (HP)

Hallitus päättää pyytää joukkoliikenteen palvelutasoa ja rahoitusta koskevasta suunnitelmasta 2007 – 2009 Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan ja Keravan kaupunkien lausunnot 31.8.2006 mennessä.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen.

Liite

Joukkoliikenteen palvelutaso- ja rahoitussuunnitelma 2007-2009

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä YTV:n kirjaamossa 5.6.2006

Todistan tarkistamattoman pöytäkirjanottoen oikeaksi

Helsingissä 19.5.2006

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Matti Hilli
pöytäkirjanpitäjä

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Tähän päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen YTV:n hallitukselle.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös Helsingin, Espoon, Kauniaisten tai Vantaan kaupunki (YTV:n jäsenkaupunki) sekä kuntalain (365/1995) 4 §:n mukaisesti näiden kaupunkien jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö (jäsen).

Oikaisuvaatimukselle varattu määräaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin, taikka tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti taikka, ellei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

YTV:n jäsenkaupungin tai tämän jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on asetettu yleisesti nähtäville YTV:n kirjaamossa.

Oikaisuvaatimuksen muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu sekä oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteluineen. Oikaisuvaatimus on sen tekijän tai tämän valtuuttaman asiamiehen allekirjoitettava. Jos ainoastaan asiamies on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, on siinä mainittava asiamiehen ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijälle on annettu päätös tiedoksi saantitodistuksin tai henkilökohtaisesti, on oikaisuvaatimukseen liitettävä todistus tiedoksisaantipäivästä.

Valituskielto

Päätökseen, josta voidaan tehdä oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla kuntalain (365/1995) nojalla.

Oikaisuvaatimuksen osoittaminen ja toimittaminen

Oikaisuvaatimus on osoitettava YTV:n hallitukselle ja toimitettava virka-aikana henkilökohtaisesti tai lähetin välityksellä YTV:n kirjaamoon, osoite: Opastinsilta 6 Aa, pihataso, 00520 Helsinki.

Lähettäjän omalla vastuulla voi oikaisuvaatimuksen myös lähettää postitse osoitteella: YTV, kirjaamo, PL 521, 00521 Helsinki. Asiakirjat on jätettävä postiin niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimuksen tekemiselle varatun määräajan päättymistä.

HAKEMUSOSOITUS HANKINTA-ASIASSA

Se, jota asia koskee, tai julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) 9 a §:ssä (laissa 1530/2001) säädetty muu taho voi saattaa hankinnassa tehdyn päätöksen hakemuksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi ja käyttää asiassa puhevaltaa sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain, tämän nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai EY:n lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Hankintasopimus ei estä hakemuksen käsittelyä.

Hakemuksen vireillepano-aika

Hakijan on ennen hakemuksen toimittamista ilmoitettava kirjallisesti YTV:lle aikeistaan panna asia vireille. Hakemus on tehtävä viimeistään neljäntenätoista (14.) päivänä siitä päivästä lukien, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon hänen sulkemisestaan tarjouskilpailusta perusteineen taikka tarjouskilpailun ratkaisusta perusteineen sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuteen, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Jos vireillepanoajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastot eivät ole avoinna, saa hakemuksen toimittaa sen jälkeisenä 1. arkipäivänä.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen tiedot ja hakemusosoituksen tiedokseen, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua niiden lähettämisestä.

Hakemuksen muoto

Hakemus on tehtävä kirjallisesti. Siinä on ilmoitettava hankinta-asia, jota hakemus koskee, sekä hakijan vaatimukset ja niiden perusteet. Hakemukseen on liitettävä päätös, jota vaaditaan muutettavaksi, sekä todistus tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys vireillepanoajan alkamisesta. Liitteinä on oltava asiakirjat, joihin hakija vetoaa.

Hakemuksessa on ilmoitettava hakijan nimi ja kotikunta. Jos hakijan puhevaltaa käyttää laillinen edustaja tai asiamies tai hakemuksen laatija on joku muu, hakemuksessa on ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin ilmoitukset voidaan toimittaa. Hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava hakemus. Myös asiamiehen valtakirja on liitettävä hallintolainkäyttölain (586/1996) 21 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Valituskielto

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvasta asiasta ei saa valittaa kuntalain (365/1995) nojalla sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen.

Hakemuksen osoittaminen ja toimittaminen

Hakemus on osoitettava markkinaoikeudelle ja toimitettava oikeuden kirjaamoon, käyntiosoite: Erottajankatu 1-3, Helsinki (postios: PL 118, 00131 Helsinki). Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä siten, että ne ovat perillä ennen vireillepanoajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua markkinaoikeudessa 200 euroa.

**Liite asiaan 3
Hallitus 19.5.2006**

Versio 12.5.2006

JOUKKOLIIKENTEN PALVELUTASO- JA RAHOITUSSUUNNITELMA 2007 – 2009

Seutuliikenne
Espoon ja Kauniaisten sisäinen liikenne
Vantaan sisäinen liikenne
Keravan sisäinen liikenne

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	4
1.1	SUUNNITELMAN SISÄLTÖ	4
1.2	KUNTIEN LAUSUNNOT	4
1.3	PÄÄTÖKSENTEKO.....	5
2	SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	5
2.1	LIIKENTEEN PALVELUTASO	5
2.2	LIIKENTEEN KUSTANNUSTASO.....	6
3	SEUTULIIKENTEEN PALVELUTASO	7
3.1	SEUTULINJAT NYKYLIKENNE YTV-ALUE.....	7
3.2	LIIKENTEEN MUUTOKSET	7
3.3	JUNALIIKENNE YTV-ALUE.....	7
3.4	SEUTULINJAT NYKYLIKENNE KERAVA	8
3.5	LIIKENTEEN MUUTOKSET KERAVA.....	8
3.6	JUNALIIKENNE KERAVA	8
4	ESPOON JA KAUNIAISTEN SISÄISEN LIIKENTEEN PALVELUTASO	8
4.1	NYKYLIKENNE	8
4.2	LIIKENTEEN MUUTOKSET	8
4.3	KAUNIAISTEN PALVELULINJA	9
5	VANTAAN SISÄISEN LIIKENTEEN PALVELUTASO	9
5.1	NYKYLIKENNE	9
5.2	LIIKENTEEN MUUTOKSET	9
6	KERAVAN SISÄINEN LIIKENNE.....	9
7	LIPPUTULOT	9
7.1	SEUTULIPPUTULOT 2007 YTV-ALUE JA KORTTIMAKSU.....	10
7.2	ESPOON SISÄISET LIPPUTULOT 2007	10
7.3	VANTAAN SISÄISET LIPPUTULOT 2007.....	11
7.4	KAUNIAISTEN SISÄISET LIPPUTULOT 2007	11
7.5	SEUTULIPPUTULOT 2007 KERAVA.....	11
7.6	KERAVAN SISÄISET LIPPUTULOT 2007	12
7.7	TAKSA- JA LIPPUJÄRJESTELMÄN MUUTOKSET.....	12
7.8	SISÄISTEN LIPPUJEN HINTOJEN YHTENÄISTÄMINEN	12
8	MATKAKORTTIJÄRJESTELMÄ.....	12
8.1	NYKYISEN JÄRJESTELMÄN YLLÄPITO	12
8.2	NYKYISEN JÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN.....	13
8.3	LIPPU- JA INFORMAATIOJÄRJESTELMÄ 2014	13
9	MUUT JOUKKOLIKENNEPALVELUT	13
9.1	SUUNNITELMAT JA TUTKIMUKSET	13
9.2	MATKUSTAJAINFORMAATIO JA TELEMATIikkaJÄRJESTELMÄT	14
9.3	TIEDOTUS JA MARKKINOINTI.....	14
9.4	LIPUNMYyntIVERKOSTO JA MYyntIPALKKIOT.....	15
9.5	JOUKKOLIIKENTEEN TARKASTUS	15
10	HENKILÖSTÖ.....	15

11	INVESTOINNIT.....	16
12	KUNTAOSUUEDET	16

LIITTEET

LIITE 1	Bussiliikenteen muutokset 2007 - 2009
LIITE 2	Joukkoliikenteen palvelutaso
LIITE 3	Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2007 - 2009
LIITE 4	Lippujen hinnat, esitys vuodelle 2007
LIITE 5	Liikenteen kuntaosuudet

1 JOHDANTO

Vuoden 2005 alusta voimaan tulleen YTV:n ja YTV-kuntien (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa) välisen joukkoliikenteen yhteistyösopimuksen mukaan YTV laatii vuosittain seutuliikenteen sekä Espoon ja Vantaan sisäisen liikenteen kattavan joukkoliikenteen palvelutasoa ja rahoitusta koskevan suunnitelman. Kunnille lähetetään suunnitelmasta lausuntopyyntö toukokuun loppuun mennessä ja kunnat antavat suunnitelmasta lausuntonsa elokuun loppuun mennessä.

Maaliskuun 2006 alusta voimaan tulleen YTV:n ja Keravan kaupungin välisen joukkoliikenteen yhteistyösopimuksen mukaan YTV laatii lähikuntaan suuntautuvasta seutuliikenteestä sekä lähikunnan sisäisestä liikenteestä vastaavan suunnitelman. Käsittelyaikataulu on sama kuin YTV-kunnilla. Keravalle ei laadita erillistä suunnitelmaa vaan Keravan suunnan joukkoliikenteen palvelutaso- ja rahoitussuunnitelma sisältyy tähän suunnitelmaan.

1.1 Suunnitelman sisältö

Palvelutaso- ja rahoitussuunnitelma laaditaan kolmen vuoden suunnittelujaksolle, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Liikenteen hoito: Suunnitelmassa esitetään liikenteen palvelutaso nykylaajuudessa, suunnitellut liikennemuutokset sekä niiden vaikutukset palvelutasoon, suoritteisiin ja kustannuksiin. Laskentaperusteisiin kuuluvat myös arviot matkustajamäärien ja kustannustason kehityksestä.

Lisäksi arvioidaan palvelutason kehittymistä seudun joukkoliikennesuunnitelmassa todettuun lähtötasoon ja tavoitetasoon verrattuna sekä suunnitelmakaudella tapahtuvan kilpailutuksen kilpailutusohjelmassa esitettävät muutokset (esim. kalustovaatimukset).

Lipputulot: Suunnitelmassa esitetään lipputuloarvioiden laskentaperusteet, mm. seutulippujen, Espoon ja Kauniaisten yhteisen alueen lippujen, Vantaan sisäisen liikenteen lippujen sekä Keravan sisäisen liikenteen lippujen hinnat.

Kuntaosuudet: Rahoituslaskelmissa esitetään kuntien rahoitusosuudet erikseen sisäisen ja seutuliikenteen hoidon alijäämästä sekä muista sisäisen ja seutuliikenteen palveluista. Muissa palveluissa laskentaperusteita ovat mm. henkilöstökulut, matkakorttijärjestelmä, infojärjestelmät, tiedotus ja markkinointi, lipunmyyntipalkkiot, tarkastustoiminta sekä kuljettajien sosiaalililat.

Keravan osalta esitetään kunnan maksuosuudet seutuliikenteen ja Keravan sisäisen liikenteen hoidosta sekä Keravan YTV:lle ns. palvelulaskutuksena maksama korvaus joukkoliikenteen suunnittelu-, hankinta- ja tukipalveluista (ml. korvaus matkakorttijärjestelmästä).

1.2 Kuntien lausunnot

Kuntien lausunnoissa määritellään kunnan tavoitteet suunnitelmakauden palvelutasolle, strategiset kehittämisalueet ja joukkoliikenteeseen käytettävissä olevat määrärahat. Jos kunnan käytettävissä olevat määrärahat poikkeavat YTV:n esittämästä tasosta, kunta ilmoittaa launnossaan, millä aluella tai yhteysväleillä palvelutasoa

voidaan alentaa tai parantaa suunnitellusta ja/tai missä määrin lippujen hintoja voi korottaa esitettyä enemmän tai vähemmän.

Kunta voi lausuntonsa yhteydessä esittää näkemyksensä tiedotus- ja markkinointisuunnitelman painopisteistä suunnitelmakaudella.

1.3 Päätöksenteko

Palvelutaso- ja rahoitussuunnitelman laatiminen ja siitä annettavat lausunnot ovat osa kuntien ja YTV:n talousarviovalmistelua.

YTV neuvottelee kaupunkien johdon kanssa suunnitelmien yhteensovittamisesta, mikäli kuntien lausunnot poikkeavat olennaisesti YTV:n esityksestä ja/tai ovat keskenään huomattavan ristiriitaisia.

YTV:n talousarviovalmistelu jatkuu kuntien lausuntojen jälkeen ja laskelmia tarkistetaan. Laskelmien tarkentuessa tai muuttuessa tiedot toimitetaan kunnille ja kunnat voivat myös pyytää tarvittaessa lisätietoja valmistelutilanteesta.

YTV:n seutukokous päättää YTV:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta marraskuussa. Päätyöksessä vahvistetaan seuraavalle talousarviovuodelle

- kuntaosuudet seutuliikenteen hoidosta
- Espoon, Vantaan ja Kauniaisten osuudet sisäisen liikenteen hoidosta
- YTV-kuntien kuntaosuudet muista seutuliikennepalveluista
- YTV-kuntien kuntaosuudet sisäisen liikenteen palveluista
- Keravan kaupungin maksuosuudet seutuliikenteestä ja Keravan sisäisestä liikenteestä
- Keravan korvaus joukkoliikenteen suunnittelu-, hankinta- ja tukipalveluista, ml. korvaus matkakorttijärjestelmästä (palvelulaskutus).

YTV tekee päätökset kuntien lausuntojen pohjalta. YTV laatii ja hyväksyy kuntien sisäisen liikenteen vuosittaisen liikennöintisuunnitelmat sekä kilpailuttaa ja päättää sisäisten linjojen liikennöinnin hankinnasta. Lisäksi YTV huolehtii tilaamansa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin, matkustajainformaatioon ja muuhun viestintään liittyvistä tehtävistä joukkoliikenteen yhteistyösopimuksissa sovitulla tavalla.

2 SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Liikenteen palvelutaso

Nykyinen bussiliikenne

Lähtökohtana on liikenne, jolla tarkoitetaan aikataulukauden syyskuu 2005/ keuhä 2006 ja kesäkuu 2006 mukaista liikennettä. Keskkikesällä liikennöidään supistettua liikennettä juhannuksesta 5 viikkoa eteenpäin. Talviliikenteeseen siirytään 13.8.06.

Bussiliikenteen muutokset

Vuoden 2007 seutulinjosten sekä Espoon ja Vantaan sisäisten linjosten muutoksia nykytasoon verrattuna ovat

- 1) liikennöintisuunnitelmien 2006 - 2007 mukaiset muutokset

- syysliikenteen 2006 ja kevätilikenteen 2007 muutokset

2) 5-vuotislinjaustosuunnitelmiin perustuvat muutokset

- muutokset kesäliikenteeseen 2007
- muutokset syysliikenteeseen 2007

3) matkustajamäärien muutosten mukaiset lisäykset/supistukset.

Junaliikenne

Junaliikenteessä lähtökohtana on nykyisen liikenteen mukainen palvelutaso. Junaliikenteen kustannukset on laskettu 1.1.2006 voimaan tuleen sopimuksen mukaisesti.

2.2 Liikenteen kustannustaso

Bussiliikenne

Liikennesuoritteiden yksikköhintoja tarkistetaan tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kustannusindeksin (kokonaisindeksi) perusteella.

Suoritteiden yksikköhinnat TAE2007 on laskettu toteutuneiden vuoden 2006 1. neljänneksen hintojen pohjalta (indeksi 4. neljännes 2005). 2. neljänneksen hintoihin on arvioitu 1,0 % kasvu, 3. neljänneksen hintoihin 0,6 % kasvu ja 4. neljänneksen hintoihin 0,7 % kasvu. Keskimääräinen yksikköhintoihin vaikuttavan indeksin muutos vuonna 2006 on tällöin 4,4 %.

Vuoden 2007 osalta yksikköhintoihin vaikuttavan indeksin muutoksen on arvioitu olevan keskimäärin 3,5 % vuoteen 2006 verrattuna. Indeksien kasvusta otetaan vanhojen sopimuksen mukaisesti huomioon 80 %. Uusien vuoden 2002 jälkeen alkavien sopimusten osalta indeksin muutoksesta otetaan huomioon 100 %.

Vuonna 2007 kilpailutettavien PKS:n seutulinjoiden sekä Espoon ja Vantaan sisäisten linjojen osalta on arvioitu 5 % hintojen nousu. Keravan seutulinjoiden osalta on arvioitu 10 % hintojen nousu.

Junaliikenne

VR:lle maksettavan korvauksen osalta kokonaiskustannukset muodostuvat uuden sopimuksen mukaisesti neljästä eri pääerästä:

- operointisopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta
- muut palvelut -sopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta
- kalustosopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta
- kunnossapitosopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta

Sopimusten sisällä on useita kustannuseriä, joita tarkistetaan vuosittain tai vuosineljänneksittäin sopimuksissa määritellyillä kustannusindeksien ja toiminnan tehostamiskertoimien muutoksilla. Uudessa sopimusmallissa kalustokustannuksiin ei sovelleta kustannusnousuindeksiä. Keskimäärin junaliikenteen kustannustason nousu vuonna 2007 on 1,7 %.

3 SEUTULIIKENTEN PALVELUTASO

3.1 Seutulinjat nykyliikenne YTV-alue

Nykyliikenteen mukainen liikenne vuonna 2007 perustuu hyväksytyin liikennöintisuunnitelman 2006 - 2007 ja ajovuoden 2006 - 2007 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Nykyliikenteen mukainen liikennesuorite vuonna 2007 on 32,370 milj. km ja kustannukset 72,192 milj. euroa.

3.2 Liikenteen muutokset

Suunnittelukauden aikana toteutettavat joukkoliikenteen muutokset perustuvat **Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 – 2009**, joka hyväksyttiin YTV:n hallituksessa 17.6.2005.

Merkittävimmät suunnittelukauden aikana toteutettavat bussiliikenteen muutokset Espoossa Kauklahten ja Saunalahden linjastomuutos, jossa linjan 165 Helsinki – Kauklahti – Espoonkartano reitti lyhennetään välille Helsinki – Kauklahten asema ja samalla linjan reittiä muutetaan kulkemaan Saunalahden kautta. Linjat 151 Helsinki – Tillinmäki ja 166 Helsinki – Kauklahti – Hvitträsk lakkautetaan. Kalajärven liityntäyhteyksiä Martinlaakson asemalle parannetaan siirtämällä osa linjan 324 Helsinki – Kalajärvi ruuhka-ajan vuoroista uudelle seudulliselle liityntälinjalle 532 Martinlaakso – Kalajärvi. Linja 509 Verkkosaari – Järvenpää lakkautetaan. Suurpellon joukkoliikennepalveluja kehitetään maankäytön lisääntyessä. Jos Espoon keskuksen terminaali valmistuu suunnittelukaudella, vaikuttaa se seutulinjojen 213 Helsinki – Mikkeli ja 270 Helsinki – Tuomarila/Kuurinniitty reitteihin.

Vantaalla Hakunilan ja Vihdintien linjojen uudelleen järjestelyllä kohdennetaan joukkoliikenteen tarjontaa paremmin vastaamaan kysyntää. Hakunilan linjastomuutokseen liittyy uuden seutulinjan 743 Helsinki – Sotunki – Kuninkaanmäki perustaminen. Kartanonkosken yhteyksiä parannetaan vahvistamalla linjaa 650 Helsinki – Ylästö. Aviapoliksen ja lentoaseman maankäytön kasvuun varaudutaan vahvistamalla linjaa 519 Itäkeskus – Lentoasema.

Muutokset vuosina 2007 - 2009 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1.

Muutosten jälkeen seutulinjojen kilometrisuorite vuonna 2007 on 32,435 milj. km ja 72,245 milj. euroa (ilman alv).

3.3 Junaliikenne YTV-alue

Junaliikenteen kustannukset vuonna 2007 ovat uuden sopimuksen mukaisesti laskettuna 48,348 milj. euroa (ilman alv).

Junaliikenteessä merkittävin muutos suunnitelmakaudella on E-junan jatkaminen Espoon Kauklahteen talviliikenteen alusta vuonna 2007. Samalla varaudutaan Kauklahten ja myös muualla rantaradan vaikutusalueella maankäytön kasvuun junia pidentämällä.

E-junan jatkamisesta ja junapituuksien kasvattamisesta kahdella junayksiköllä aiheutuu vuositasolla noin 0,5 milj. euron ja vuonna 2007 0,187 milj. euron lisäkustannus.

Pääradan matkustajamäärät ovat olleet voimakkaassa kasvussa. Suunnitelmakaudella varaudutaan junapituuksien kasvattamiseen 3-4 junayksiköllä. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia 0,5 - 0,7 milj. euroa.

3.4 Seutulinjat nykyliikenne Kerava

Nykyliikenteen mukainen liikenne vuonna 2007 perustuu hyväksytyyn liikennöintisuunnitelman 2006 - 2007 ja ajovuoden 2006 - 2007 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Nykyliikenteen mukainen liikennesuorite vuonna 2007 on 0,864 milj. km ja kustannukset 1,673 milj. euroa.

3.5 Liikenteen muutokset Kerava

Suunnittelukauden aikana toteutettavat joukkoliikenteen muutokset perustuvat **Keravan linjastosuunnitelmaan 2006 – 2009**, joka hyväksyttiin YTV:n hallituksessa 18.11.2005.

Pieniä muutoksia tapahtuu kaikilla Keravan seutulinjoilla.

Muutosten jälkeen Keravan seutulinjojen kilometrisuorite vuonna 2007 on 0,908 milj. km ja 1,716 milj. euroa (ilman alv).

3.6 Junaliikenne Kerava

Kerava-sopimuksen mukainen korvaus VR:lle perustuu menetettyjen lipputulosten korvaamiseen. Korvaus vuonna 2007 on 3,106 milj. euroa (ilman alv).

4 ESPOON JA KAUNIAISTEN SISÄISEN LIIKENTEEN PALVELUTASO

4.1 Nykyliikenne

Nykyliikenteen mukainen liikenne vuonna 2007 perustuu hyväksytyyn liikennöintisuunnitelman 2006 - 2007 ja ajovuoden 2006 - 2007 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Espoon sisäisten linjojen nykyliikenteen mukainen liikennesuorite palvelulinjat mukaan lukien vuonna 2007 on 10,872 milj. km ja kustannukset 24,891 milj. euroa.

4.2 Liikenteen muutokset

Suunnittelukauden aikana toteutettavat Espoon ja Kauniaisten alueen sisäisen liikenteen muutokset perustuvat **Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 – 2009** ja Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelmaan 2007 - 2011.

Merkittävimpiä muutoksia suunnitelmakaudella on Kaukalahden ja Saunalahden linjasto-muutokseen liittyen linjan 65 Espoonlahti – Espoonkartano/Hvitträsk perustaminen, linjan 42 Hyljelahti – Espoonlahti – Jorvi jakaminen kahdeksi linjaksi 42 Soukka – Latokaski – Jorvi ja 46 Hyljelahti – Nöykkiö – Espoon keskus, Suurpellon alueen rakentumiseen liittyen linjojen 5 Matinkylä – Espoon keskus ja 8 Tapiola – Espoon keskus perustaminen ja niiden aiheuttamat muutokset muilla Espoon sisäisillä linjoilla sekä Espoon keskuksen terminaalin valmistuessa uuden linjan 84 Kuurinniitty – Espoon keskus - Mikkeliä – Kauklahti perustaminen ja sen aiheuttamat muutokset muussa linjastossa.

Espoon keskuksen palvelulinjalla ja pienkalustolinjalla 16 Tapiola-Henttaa kokeillaan pilot-hankkeena palvelun tehostamista kutsuohjauksella, jossa hyödynnetään Espoon KPK:ta matkojen tilauskeskuksena. Hanke perustuu Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelmaan 2007 - 2011.

Muutokset vuosina 2007 - 2009 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1.

Muutosten jälkeen Espoon sisäinen liikenne palvelulinjat mukaan lukien vuonna 2007 on 11,078 milj. km ja 25,428 milj. euroa (ilman alv).

Palvelulinjojen osuus on 0,07 milj. km ja 0,332 milj. euroa.

4.3 Kauniaisten palvelulinja

Kauniaisten palvelulinjan liikennesuorite vuonna 2007 on 4016 km ja 22 562 euroa.

5 VANTAAN SISÄISEN LIIKENTEEN PALVELUTASO

5.1 Nykyliikenne

Nykyliikenteen mukainen liikenne vuonna 2007 perustuu hyväksytyyn liikennöintisuunnitelman 2006 - 2007 ja ajovuoden 2006 - 2007 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Nykyliikenteen mukainen liikennesuorite palvelu- ja pienkalustolinjat mukaan lukien vuonna 2007 on 8,436 milj. km ja kustannukset 18,520 milj. euroa.

5.2 Liikenteen muutokset

Suunnittelukauden aikana toteutettavat Vantaan sisäisen liikenteen muutokset perustuvat **Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009** sekä viime vuosina toteutettujen säästötoimenpiteiden johdosta syntyneiden ja maankäytön muutoksista aiheutuneiden palvelutasopuutteiden korjaamiseen. Vuoden 2006 lopussa valmistuvassa Vantaan linjasto-suunnitelmassa vuosille 2007 - 2011 tutkitaan runkoyhteyksiin ja liityntäyhteyksiin perustuva linjastojärjestelmää. Tämän suunnitelman aiheuttamia muutoksia Vantaan linjastoon ei tässä Palvelutaso- ja rahoitussuunnitelmassa ole ennakoitu.

Merkittävimpiä muutoksia suunnitelmakaudella on linjojen 36 Myyrmäki - Vaskipelto - Petas perustaminen, kesäliikenteen palauttaminen linjoille 52 Korso - Myyrmäki ja 54 Mikkola - Viertola - Myyrmäki, linjan 61 Mellunmäki - Lentoasema kuormitusongelmien korjaaminen ja Tikkurilan ja Myyrmäen aluekeskusten välisten yhteyksien vahvistaminen.

Muutokset vuosina 2007 - 2009 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1.

Muutosten jälkeen Vantaan sisäinen liikenne palvelu- ja pienkalustolinjat mukaan lukien vuonna 2007 on 8,607 milj. km ja 18,906 milj. euroa (ilman alv).

Palvelu- ja pienkalustolinjojen osuus on 0,339 milj. km ja 0,663 milj. euroa.

6 KERAVAN SISÄINEN LIIKENNE

Uuden sopimuksen mukaan YTV maksaa osan Keravan sisäisen bussiliikenteen menoista. Korvaus perustuu YTV:n taksa- ja lippujärjestelmän mukaisten lippujen käyttöön Keravan sisäisillä bussilinjoilla. Vuonna 2007 korvauksen on arvioitu olevan 0,190 milj. euroa.

7 LIPPUTULOT

Lipputulosten arvioinnin perustana on käytetty 3 kk toteutuman pohjalta tehtyjä lipputulostenusteita vuodelle 2006.

7.1 Seutulipputulot 2007 YTV-alue ja korttimaksu

Ennusteen mukaan seutulipputulot vuonna 2006 ovat ilman alv:a 79,9 milj. euroa (TA06 78,7 milj. euroa). Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty hintajoustoselvityksen antamia joustoja: kertalippu – 0,18, arvolippu – 0,21 ja kausilippu – 0,32.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007 Euroa	2006	Ero %
- kertaseutulippu	3,60	3,60	0,0 %
- arvolippu	3,20	3,10	3,2 %
- kausilippu, aik.			
- perushinta 14 pv	42,60	41,40	2,9 %
- lisäpäivä	2,44	2,37	3,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	81,60	79,30	2,9 %

Keskimäärin seutulippujen hinnat nousevat esitetyillä hinnoilla 2,4 % vuoden 2006 hintoihin verrattuna. Seutulippujen lippulajikohtaiset hinnat ovat liitteessä 4.

Kaikkiaan seutulipputulot (ilman ALV) on vuonna 2007 arvioitu kertyvän 81,806 milj. euroa.

Korttimaksu

Matkakorteista on peritty asiakkaalta omakustannushinnan mukainen hinta. Korttimaksu on ollut vuonna 2006 8,00 euroa. Viimeisimpien hankintojen osalta hinta on noussut ja omakustannushinta on noin 9,00 euroa. Vuoden 2007 osalta matkakortin hinnaksi esitetään 9,00 euroa (sis. alv 8 %).

7.2 Espoon sisäiset lipputulot 2007

Ennusteen mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat ilman alv:a 10,9 milj. euroa (TA06 10,9 milj. euroa). Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty kaikkien lippujen osalta – 0,3.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007 Euroa	2006	Ero %
- kertalippu	2,20	2,20	0,0 %
- arvolippu	1,90	1,80	5,6 %
- kausilippu, aik.			
- perushinta 14 pv	22,10	21,00	5,2 %
- lisäpäivä	1,26	1,20	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	42,20	40,20	5,0 %

Edellä esitetyt lippujen hinnat merkitsevät **keskimäärin 3,8 % hintojen korotusta** vuoden 2006 hintoihin. Espoon sisäisten lippujen lippulajikohtaiset hinnat ovat liitteessä 4.

Kaikkiaan lipputulot (ilman ALV) on arvioitu kertyvän vuonna 2007 11,465 milj. euroa.

7.3 Vantaan sisäiset lipputulot 2007

Ennusteen mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat ilman alv:a 8,4 milj. euroa (TA06 8,5 milj. euroa). Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2007. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty kaikkien lippujen osalta - 0,3.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007 Euroa	2006	Ero %
- kertalippu	2,40	2,40	0 %
- arvolippu	2,10	2,07	1,4 %
- kausilippu, aik.			
- perushinta 14 pv	24,60	23,60	4,2 %
- lisäpäivä	1,40	1,35	3,7 %
Hinta 30 pv kohdalla	47,00	45,20	4,0 %

Edellä esitetyt lippujen hinnat merkitsevät keskimäärin 1,9 % hintojen korotusta vuoden 2006 hintoihin. Vantaan sisäisten lippujen lippulajikohtaiset hinnat ovat liitteessä 4. Vantaan sisäisten lippujen hintojen osalta esitetyt korotukset ovat alhaisempia kuin Espoon ja Kauniaisten sekä Keravan osalta. Tavoitteena on päästä jatkossa yhtenäisiin sisäisten lippujen hintoihin.

Kaikkiaan lipputuloja (ilman ALV) on arvioitu kertyvän vuonna 2007 8,746 milj. euroa.

7.4 Kauniaisten sisäiset lipputulot 2007

Kauniaisten sisäisten lippujen hinnat ovat samat kuin Espoon lippujen hinnat. Kauniaisten osalta sisäisiä lipputuloja (ilman ALV) on arvioitu kertyvän vuonna 2007 0,066 milj. euroa.

7.5 Seutulipputulot 2007 Kerava

Keravan seutulipputulojen arvioinnin perustana on käytetty arviota vuodelle 2006. Arvion mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat ilman alv:a 3,6 milj. euroa. Arvioituun myytyjen lippujen määrään vaikuttaa lippujen hintojen korotuksen myötä hintajousto. Hintajoustona on käytetty hintajoustoselvityksen antamia joustoja: kertalippu - 0,18, arvolippu - 0,21 ja kausilippu - 0,32.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007 Euroa	2006	Ero %
- kertaseutulippu	6,00		0,0 %
- arvolippu	5,20		0,0 %
- kausilippu, aik.			
- perushinta 14 pv	59,50	57,80	2,9 %
- lisäpäivä	3,40	3,30	3,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	113,90	110,60	3,0 %

Keravan seutulippujen lippulajikohtaiset hinnat ovat liitteessä 4.

Kaikkiaan Keravan seutulipputulot (ilman ALV) on vuonna 2007 arvioitu kertyvän 4,239 milj. euroa.

7.6 Keravan sisäiset lipputulot 2007

YTV:n keräämien Keravan sisäisten lipputulot arvioinnin perustana on käytetty arviota vuodelle 2006. Arvion mukaan lipputulot vuonna 2006 ovat ilman alv:a 0,150 milj. euroa.

TAE2007 laskelmissa käytetyt päälippulajien hinnat ovat seuraavat:

	TAE2007 Euroa	2006	Ero %
- kertalippu	2,20	2,20	0,0 %
- arvolippu	1,90	1,80	5,6 %
- kausilippu, aik.			
- perushinta 14 pv	22,10	21,00	5,2 %
- lisäpäivä	1,26	1,20	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	42,20	40,20	5,0 %

Keravan sisäisten lippujen lippulajikohtaiset hinnat ovat liitteessä 4. Keravan sisäisten lippujen hinnat ovat samat kuin Espoon ja Kauniaisten lippujen hinnat.

Kaikkiaan YTV:n keräämiä Keravan sisäisiä lipputulot (ilman ALV) on vuonna 2007 arvioitu kertyvän 0,157 milj. euroa.

7.7 Taksa- ja lippujärjestelmän muutokset

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmä laajeni Keravalle 1.3.2006. Ensimmäisessä vaiheessa otettiin käyttöön subventoidut kausiliput. Kerta- ja arvoliput pyritään ottamaan käyttöön lokakuun alussa 2006. Kysymyksessä on kolmen vuoden kokeilu. Vuonna 2006 jatketaan neuvotteluja pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmän laajentamiseksi myös Kirkkonummelle ainakin junaliikenteeseen.

7.8 Sisäisten lippujen hintojen yhtenäistäminen

YTV päättää Espoon ja Kauniaisten, Vantaan ja Keravan sisäisten lippujen hinnoista ja Helsinki päättää oman alueensa sisäisten lippujen hinnoista YTV:n hyväksymän taksa- ja lippujärjestelmän puitteissa. Kuntien sisäisten lippujen hinnat pyritään yhtenäistämään vaiheittain.

8 MATKAKORTTIJÄRJESTELMÄ

8.1 Nykyisen järjestelmän ylläpito

Matkakorttijärjestelmän ylläpito on hoidettu ostopalveluna 1.2.2005 alkaen. Palvelusopimus on voimassa 3 vuotta. YTV:n, HKL:n ja Enfo Partner Oy:n väliseen palvelusopimukseen kuuluvat tuotannon valvonta ja operointi, testauspalvelu, laitehallinta ja matkakorttilogistiikka.

Matkakorttijärjestelmän kokonaiskustannukset olivat vuonna 2004 hieman yli 4 milj. euroa. Kokonaiskustannukset koostuvat YTV:n matkakorttihenkilöstön kustannuksista ja Enfo

Partner Oy:n palvelusopimuksen kustannuksista. Palvelusopimuksen tavoitteena on toiminnan rationalisoinnin kautta saada kokonaiskustannuksia laskettua vuosittain 5 - 10 %. Palvelusopimuksen 1. vuotena 2005 kokonaiskustannukset olivat hieman yli 3,7 milj. euroa. Vuoden 2006 kokonaiskustannukset ovat arviolta 3,6 milj. euroa ja vuodelle 2007 3,4 milj. euroa.

8.2 Nykyisen järjestelmän kehittäminen

Järjestelmän kehittäminen säilyy YTV:n tehtävänä. Siihen kuuluvat nykyisen järjestelmän lipputuotteiden, laitteiden ja ohjelmistojen kehittäminen sekä nykyisen järjestelmän ominaisuuksien tehokas hyödyntäminen.

YTV:n hallitus päätti 29.4.2005 etäluettavien matkakorttien lisähankinnasta. Hankinnan arvo on 3,6 milj. euroa. Korttitoimitukset jakautuvat usealle vuodelle. Vuonna 2005 hankittiin 150 000 korttia (1,2 milj. euroa), vuonna 2006 hankitaan 200 000 korttia (1,6 milj. euroa) ja vuonna 2007 loput 100 000 korttia (0,8 milj. euroa, optio). Hankinnalla pidennetään järjestelmän käyttöikää varmistamalla, että matkustajien tarvitsemia kortteja on riittävästi saatavilla tulevinakin vuosina. Hankitut kortit tulevat YTV:n omistukseen, HKL ei enää tilaa omia kortteja.

Järjestelmään ei ole tarkoitus tehdä merkittäviä muutoksia vuosina 2007 - 2009. Järjestelmään toteutetaan taksa- ja lippujärjestelmää koskevista päätöksistä aiheutuvat muutokset, joista merkittävimpiä ovat kolmannen vyöhykkeen laajeneminen sekä lipunmyynnin kilpailuttaminen. Lisäksi varaudutaan Matkahuollon kortille ladatun kausilipun käyttöönottoon.

8.3 Lippu- ja informaatiojärjestelmä 2014

Nykyisen matkakorttijärjestelmän korvaavan uuden lippu- ja informaatiojärjestelmän valmistelua jatketaan. Järjestelmään voi kuulua uuden korttisukupolven matkakortteja, kännykkälippuja, e-lippuja ja muita uuden teknologian lipputuotteita. Lisäksi tavoitteena on integroida järjestelmään ajantasainen matkustajainformaatiojärjestelmä. Uuteen järjestelmään valmistaudutaan siirtymään vaiheittain vuosien 2009 - 2014 aikana.

9 MUUT JOUKKOLIIKENNEPALVELUT

9.1 Suunnitelmat ja tutkimukset

PLJ 2007 valmisteluun sisältyy joukkoliikenteen pitkän tähtäyksen tavoitelinjastosuunnitelman laatiminen. Linjastosuunnitelmaan sisältyy sekä linjastorakenteen suunnitelma vuodelle 2030 ja yksityiskohtaisempi suunnitelma vuodelle 2020. Aikataulun mukaan työ valmistuu alkuvuodesta 2007. Tämän jälkeen laaditaan joukkoliikenteen infran pitkän tähtäyksen kehittämissuunnitelma Espoon ja Vantaan alueelle.

Vuoden 2007 aikana laaditaan suunnitelma Jokeri II Vuosaari - Malmi - Myyrmäki - Leppävaara -linjan palvelutasosta ja kustannuksista sekä vaikutuksista muuhun linjastoon. Vuoden 2008 aikana laaditaan seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2010 - 2014, joka käsittää seutulinjosten sekä Espoon, Kauniaisten ja Vantaan ja Keravan sisäisten linjojen linjastosuunnitelman.

Vuonna 2007 on tarkoitus aloittaa kolmivuotinen laajamittainen biopolttoainekokeilu pääkaupunkiseudun bussiliikenteessä. Siihen liittyy tutkimusohjelma, johon haetaan EU:n 7. puiteohjelmasta rahoitusta.

Vuoden 2007 aikana tehdään Jokerin jälkeen tutkimus sekä normaalit bussiliikenteen asiakastytyväisyystutkimukset sekä varaudutaan osallistumaan LVM:n JOTU -ohjelman hankkeisiin.

Pääkaupunkiseudun tulevan taksa- ja lippujärjestelmän valmistelussa tarvittavien tutkimusten ja selvitysten laadintaa jatketaan.

9.2 Matkustajainformaatio ja telematiikkajärjestelmät

Yksilöllistä ja reaaliaikaista tietopalvelutarjontaa kehitetään internetissä, mobiililaitteissa ja puhelinpalveluissa yhteistyössä HKL:n kanssa. Espoon ja Vantaan pysäkki-efon laajentamisesta MONO-järjestelmässä on tehty esitykset kunnille, koska pysäkkilaitteiden hankinta tapahtuu edelleen kaupunkien omalla rahoituksella. Sekä laitehankinnoissa että ylläpidon järjestämisessä tavoitellaan säästöjä tiivistämällä yhteistyötä.

Matkustajalaskentalaitteiden käyttöönotto YTV-liikenteen busseissa selvitetään, HKL:n ATR-järjestelmän laajentamisesta seuraava vuosikustannus (leasing) olisi noin 60 000 euroa.

Poikkeustiedotusjärjestelmän käynnistäminen ja Kampin infojärjestelmän ylläpito nostavat vuotuisia käyttökustannuksia noin 100 000 eurolla.

9.3 Tiedotus ja markkinointi

Viestintä helpottaa ja edistää tiedotuksen ja markkinoinnin keinoin joukkoliikennepalvelujen käyttöä pääkaupunkiseudulla.

Viestintä huolehtii seutuliiikenteen sekä Espoon, Vantaan ja Keravan sisäisen liikenteen ja pääkaupunkiseudun lippujärjestelmän sekä liikenneosaston muiden tuotteiden ja tehtävien tiedottamisesta ja markkinoinnista.

Tiedotusta kehitetään lisäämällä tiedottamista linjastomuutoksista ja lipunmyynnistä, parantamalla asiakasinformaatiota erityisesti poikkeustilanteissa, lisäämällä tiedottamista ja yhteydenpitoa liikennöitsijöihin, kuljettajiin ja lipunmyyntipisteisiin sekä mediaan.

Joukkoliikennettä tuodaan esiin vaivattomana, luotettavana ja viihtyisänä tapana liikkua. Myös joukkoliikenteen edullisuutta, turvallisuutta ja ympäristöystävällisyyttä korostetaan.

Kampanjoiden painopisteet ovat: Kaukalahden alueen parantuvat liikennejärjestelyt, mahdollinen kolmannen vyöhykkeen laajeneminen Kirkkonummelle, uuden lippu- ja informaatiojärjestelmän valmistelun tukeminen, työsuhdelipun ja matkakortin suoraveloituksen käytön edistäminen, liityntäpysäköinnin ja Reittioppaan sekä matkakortin latausautomaatin käytön lisääminen.

Tärkeimpiä painotuotteita ovat Espoon ja Vantaan suuntien aikataulukirjat sekä linjakartat ja irtoaikataulut. Liikenteen asiakaslehti Hyppää kyytiin sekä joukkoliikennehenkilökunnalle jaettava Seutuviesti ilmestyvät neljästi vuodessa.

Viestintäyhteistyötä HKL:n kanssa jatketaan laatimalla vuosittain yhteinen viestintäsuunnitelma. Osa markkinointikampanjoista toteutetaan myös yhteistyössä HKL:n kanssa. Seudun joukkoliikennepalvelut esittäytyvät näyttävästi kansainvälisen julkisen liikenteen liiton UITP:n 57. maailmankongressissa kesällä 2007. Tapahtumaa varten on varattu Messukeskus. Isäntinä toimivat HKL ja YTV.

Viestintä huolehtii seutuliikenteen lisäksi Espoon, Vantaan ja tulevina vuosina myös Keravan sisäisen liikenteen asiakaspalautteista sekä antaa puhelintukea YTV-kuntien ja Keravan palvelupisteille, Stockmannin myyntipisteille ja kioskeille. Palautejärjestelmän uudistaminen on käynnistetty vuonna 2006.

HKL:n toimitiloissa sijaitseva Liikenneneuvonnan maksullinen palvelunumero neuvoo asiakkaita reitti- ja aikatauluasioissa. Samoissa tiloissa toimiva Matkakorttineuvonta opastaa asiakkaita matkakortin käytössä. Toimintaa kehitetään ohjaamalla asiakkaita hakemaan tietoja suoraan netistä tai automaattisesta aikatauluneuvonnasta. Tavoitteena on yhdistää palvelunumerot vuoden 2007 alusta, jolloin asiakkaat saavat kaikki neuvontapalvelut yhdestä numerosta.

9.4 Lipunmyyntiverkosto ja myyntipalkkiot

Lipunmyynnin kilpailuttaminen: Lipunmyynnin palvelutasotavoitteet ja myyntiverkoston laajuus tarkistetaan vuonna 2006. Lipunmyynti kilpailutetaan, toimintaa tehostetaan ja kustannuksia alennetaan suunnitelmakaudella 2007 – 2009

Myyntipalkkiot vuonna 2007 ovat seuraavat (milj. euroa):

- seutuliput	1,742
- Espoon sisäiset liput	0,244
- Vantaan sisäiset liput	0,186
- Kauniaisten sisäiset liput	0,001
- Keravan sis. ja seutuliput	0,088
Yhteensä	2,262

9.5 Joukkoliikenteen tarkastus

Matkalippujen tarkastusta tehostetaan edelleen ja sen näkyvyyttä parannetaan. Tehostettuja tarkastuksia suunnataan erityisesti vyöhykerajoille.

Matkalippujen tarkastajien määrää pyritään lisäämään 15 tarkastajasta 18 tarkastajaan syksystä 2006 alkaen. Lisäksi varaudutaan käyttämään järjestyksenvalvoja tarkastuksen tukena.

Joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annettua lakia on muutettu. Lakimuutoksen voimaantulo edistää YTV:n mahdollisuuksia tehostaa tarkastustoimintaa ja laajentaa tarkastustoiminnan toiminta-alueetta. Lakimuutos antaa myös mahdollisuuden korottaa tarkastusmaksua ja tarkoitus on nostaa tarkastusmaksu 88 euroon vuoden 2007 alusta (vuonna 2006 tarkastusmaksu on 66 euroa).

10

HENKILÖSTÖ

Joukkoliikennettä palvelevissa tehtävissä työskentelee liikenneosastolla vuonna 2006 yhteensä 82,1 henkilöä. Lähtökohtana suunnitelmakaudella 2007 - 2009 on tämä henkilömäärä, johon tulee lisää syksystä 2006 edellä mainitut kolme tarkastajaa.

Joukkoliikenteen tietojärjestelmät -prosessiin palkataan vuoden 2007 alusta suunnittelija päätehtäväalueenaan uusien järjestelmien käyttöönotto ja niiden tuottamien tietojen hyödyntäminen liikenteen laadunhallinnassa ja suunnittelussa.

Liikennesuunnitteluyksikköön palkataan vuosiksi 2007 – 2009 määräaikainen projektipäällikkö, jonka tehtävänä on huolehtia suuren liikennetutkimuksen tekemisestä.

Matkustajapalvelut -yksikköön palkataan suunnitelmakaudella lippu- ja informaatiojärjestelmä 2014 projektiin 3 – 4 määräaikaista henkilöä.

Suunnitelmakauden loppupuolella alkaa laajentuva eläkkeelle siirtyminen myös liikenneosastolla. Liikenneosaston henkilökunnasta on osa-aikaeläkkeellä vuonna 2006 kolme henkilöä. Myös osa-aikaeläkeläisten määrä tulee kasvamaan lähivuosina.

11

INVESTOINNIT

Liikenteen investoinnit vuonna 2007 ovat yhteensä 2,7 milj. euroa (3,9 milj. euroa vuonna 2006) ja noin 2 milj. euroa vuosina 2008 - 2009. Merkittävimmät vuoden 2007 investointikohteet ovat joukkoliikenteen tietojärjestelmät, 0,6 milj. euroa, korttien lisähankinnat, 0,9 milj. euroa sekä matkakorttijärjestelmän tuotekehitys ja järjestelmä 2014, johon on varattu 1,1 milj. euroa vuosittain koko suunnitelmakauden ajan.

Suunnitelmakaudella tehdään vuosittain ”Järjestelmä 2014” integroitavaan informaatiojärjestelmään liittyviä suunnittelu- ja kehitystyön investointeja, vuonna 2009 mahdollisesti myös ensimmäisiä laitehankintoja.

HELMI-järjestelmään aiotaan liittää keskeisiä poikittaisliikenteen linjoja, alustavan suunnitelman mukaan Tiedelinja sekä lentoasemalinjat 61 ja 615 vuonna 2007, sitten Kehä I:n linjoja (510, 512, 57) Espoossa vuonna 2008. Laajennuksiin varataan noin 250 000 euroa vuosittain.

Nykyisten liikennetietojen hyödyntämisen ja suunnittelun tietojärjestelmien ohjelmistokehitystä jatketaan ja niihin liitetään uusia tietolähteitä.

Asiakaspalautejärjestelmän uusimiseen ja linjastojen suunnittelutyökaluun (VIPS) varautuita investointikustannuksista osa toteutuu vielä vuonna 2007.

12

KUNTAOSUUDET

YTV-alueen kuntien maksuosuudet liikenteen menoihin ovat yhteensä 81,5 milj. euroa. Kasvu vuodesta 2006 on 2,9 %. Keravan kaupungin maksuosuus on 0,86 milj. euroa.

Helsingin kuntaosuudet ovat yhteensä 14,4 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna on 0,5 milj. euroa (3,5 %). Espoon kuntaosuudet ovat 37,4 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuodesta 1,5 milj. euroa (4,2 %). Vantaan kuntaosuudet ovat 29,1 milj. euroa, missä kasvua edellisvuoteen on 0,6 milj. euroa (2,0 %). Kauniaisten kuntaosuudet ovat 0,59 milj. euroa, ja ne pienenevät edellisvuodesta 0,3 milj. eurolla (33,8 %).

Liikenteen hoito

Liikenteen hoidon menot on jaettu kunnille seuraavasti:

- seutulinjat YTV-alue on jaettu kunnille TP2005:ssä käytettyjen kaaviokoh-
taisten jako-osuuksien perusteella
- U-linjat LIPTU02 (lippulajitutkimus 2002) mukaisten jako-osuuksien perus-
teella

- VR-lähiliikenne LIPTU02 tulosten perusteella, joihin on arvioitu muutos seutulinjoilla TP2005 tehdyn kustannusjakomuutoksen perusteella. Muutos lisää Helsingin kuntaosuutta. Jako-osuudet tarkentuvat syksyllä 2006, kun asiasta tehdään selvitys.
- seutulinjat 3. vyöhykkeen osalta erillisselvityksen perusteella
- VR-lähiliikenne 3. vyöhykkeen osalta erillisselvityksen perusteella

Kolmannen vyöhykkeen seutulinjat olivat aikaisemmin U-linjoja, joiden kustannuksista pääosa kohdistui Vantaalle. Kolmannen vyöhykkeen myötä ko. kustannukset ovat seutuliikennettä, josta noin 26 % on kohdistettu Vantaalle. Muiden pääkaupunkiseudun kuntien osuus näistä kustannuksista on selvästi pienempi.

Kuntaosuudet YTV-alueen seutuliikenteen liikennekorvauksiin ovat yhteensä 39,7 milj. euroa. Ne pienenevät vuodesta 2006 0,7 milj. eurolla (1,8 %).

Seutuliikenteen kuntaosuuksiin sisältyvän edellisvuosien alijäämä-osuus pienenee 1,2 milj. eurosta 0,1 milj. euroon. Aikaisempien vuosien alijäämä kasvattaa Espoon vuoden 2007 seutuliikenteen kunta-osuutta 0,48 milj. euroa ja Vantaan osuutta 0,54 milj. euroa. Helsingin kuntaosuutta pienentää edellisvuoden 0,6 milj. euron ylijäämä ja Kauniaisten osuutta 0,24 milj. euron ylijäämä. Suunnitelman mukaan talous on tasapainossa kaikkien kuntien osalta vuoden 2007 lopussa.

Kerava-sopimuksen vaikutukset seutuliikenteen kuntaosuuksiin

Helsingin aikaisemmin Keravan junaliikenteestä saamat sisäisen liikenteen lipputulot muuttuvat seutulipputuloksi, mikä pienentää Helsingin seutuliikenteen kuntaosuutta 0,4 milj. eurolla.

Espoon ja Kauniaisten alueen sisäinen liikenne

Espoon ja Kauniaisten alueen sisäisen liikenteen kuntaosuudet ovat 13,96 milj. euroa. Ne kasvavat edellisvuodesta 1,1 milj. eurolla (8,8 %). Muutokseen vaikuttavat merkittävimmät tekijät ovat sisäisen linjaston palvelutasolisäykset sekä linjan 261 korvaaminen kesäliikenteen 2006 alusta uudella Espoon sisäisellä linjalla.

Vantaan sisäinen liikenne

Vantaan sisäisen liikenteen kuntaosuudet ovat 10,16 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuoteen verrattuna on 0,7 milj. euroa (7,7 %).

Muut joukkoliikennepalvelut

Muiden joukkoliikennepalveluiden kuntaosuuksilla katetaan mm. joukkoliikenteen suunnittelu, infrastruktuurin kehittämisen ja ylläpidon, matkustajainformaation, tiedotuksen ja markkinoinnin, taksa- ja lippujärjestelmän kehittämisen ja lipunmyyntipalkkioiden nettokustannukset.

Muiden joukkoliikennepalvelujen kuntaosuudet kohdistetaan seutuliikenteelle ja Espoon ja Kauniaisten sekä Vantaan sisäiselle liikenteelle suoriteperusteisesti.

YTV-kuntien muiden liikennepalvelujen kuntaosuudet ovat yhteensä 17,7 milj. euroa. Ne kasvavat 1,2 milj. eurolla (7,5 %). Keravan osuus on 0,15 euroa.

Matkakortin kuntaosuudet ovat yhteensä 3,7 milj. euroa. Ne kasvavat edellisvuodesta 0,4 milj. eurolla (6,3 %). Kasvun aiheuttaa matkakortin poistoihin on käytetyn poistoeron väheneminen edellisvuodesta 0,3 milj. eurolla.

Matkalippujen tarkastustoiminta junissa sisältyy vuoden 2006 talous-arviossa VR-sopimuksen menoihin. Uuden sopimuksen mukaan YTV ostaa tarkastuspalvelut suoraan ratahallintokeskukselta, ja talousarviossa 2007 menot on budjetoitu matkustajapalveluihin. Muutos kasvattaa seutuliikenteen matkustajapalvelujen kuntaosuutta 0,6 milj. eurolla. Seutuliikenteen kuntaosuudet vähenevät kuitenkin vastaavasti.

Tarkempi erittely kuntaosuuksista on liitteessä 5.

BUSSILIIKENTEEEN MUUTOKSET 2007 - 2009

1 Seutulinjat

1.1 Muutokset vuonna 2007

Lauttasaaren ja Hanasaaren väliset T-vuoroyhteydet

Syksystä 2006 alkaen Lauttasaaren ja Tapiolan välillä liikennöi linja 501 ruuhka-aikana 10 minuutin vuorovälillä. Lisäksi linjan 110 Helsinki-Tapiola-Leppävaara kaikki vuorot sekä useilla muilla Länsiväylän seutulinoilla osa vuoroista ajetaan T-tunnuksella Lauttasaaren kautta. T-vuoroilla tarjotaan yhteys Hanasaaren ja Lauttasaaren välillä ruuhka-aikoina noin 5 minuutin vuorovälillä ja ruuhka-aikojen ulkopuolella noin 10 minuutin vuorovälillä.

Linjan 110 vuoroväli on ruuhka-aikoina 10 - 15 minuuttia. Tästä johtuen osa lähdistä muodostaa päälekkäistä tarjontaa Lauttasaaren ja Tapiolan välillä linjan 501 kanssa (peräkkäinajo). Kesästä 2007 alkaen osa linjan 110 vuoroista muutetaan kulkemaan Länsiväylää pitkin. Muutos koskee myös viikonloppuja ja helpottaa tasavälisemmän tarjonnan suunnittelua Lauttasaaren ja Hanasaaren välillä.

T-vuorojen tarkoitus on Hanasaaren vaihtoyhteyksien lisäksi tarjota vaihdottomia yhteyksiä Etelä-Espoon alueilta Lauttasaareen. Suurista alueista ainoastaan Matinkylästä vaihdottomia yhteyksiä ei ole tarjolla, sillä Matinkylää palvelevilla linjoilla 112 ja 132 ei ole T-vuoroja. Kesästä 2007 alkaen T-vuoroja lisätään linjalle 112 Helsinki-Matinkylä. T-vuoroja ajetaan lisäksi edelleen linjoilla 102, 106, 109, 111, 121, 143, 147, 154 ja 160.

Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia.

Linja 106 Helsinki-Tapiola-Leppävaara

Linja 110 Helsinki-Tapiola-Leppävaara

Linjat 106 ja 110 kilpailutetaan ja uusi liikenne alkaa syksyllä 2007. Linjojen vuorovälejä yhtenäistetään siten, että liikennöinti Kampin terminaalin yhteisestä laiturista helpottuu. Tämä merkitsee linjan 110 vuorovälin tihentämistä. Yhdistämällä linjojen autokierrot päästään liikennöinnin kannalta tehokkaaseen ratkaisuun

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- lauantaisin +1 autopäivä
- kustannusmuutos noin 20 000 €/vuonna 2007 ja noin 51 000 € vuositasolla

Linja 151 Helsinki-Tillinmäki

Linja 165 Helsinki-Kivenlahti-Saunalahti-Kauklahti

Linja 166 Helsinki-Kauklahti-Hvitträsk

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti katkaistaan linja 165 Kaukalahden asemalle ja lakkautetaan linja 166. Linjan 165 reitti siirtyy kulkemaan Länsiväylää Espoonlahden liittymään asti sekä Saunalahden kautta Kaukalahden asemalle. Ruuhkan vastaiset K-vuorot ajetaan Tapiolan, Kuitinmäentien, Martinsillantien ja Kivenlahden teollisuusalueen kautta ja ne korvaavat linjat 4T ja 151.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- ei autopäivämuutoksia
- kustannusmuutos 77 000 €/vuosi 2007 ja noin 205 000 € vuositasolla

Linja 270 Helsinki-Tuomarila/Kuurinnitty

Linjalle lisätään yksi auto liikenteeseen ruuhka-ajan vuorovälin tihentämiseksi. Linjalta vähennettiin säästösyistä vuonna 2004 yksi auto liikenteestä. Turuntien seutulinoilla on suuret matkustajamäärät, mitkä kasvavat entisestään, kun linja 261 kesän alusta 2006 lakkautetaan. Kalustolisäyksen jälkeen linjan 270 vuoroväli on yhteneväinen linjojen 231 ja 248 kanssa. Tällöin Turuntien seutulinojen aikataulut voidaan tasavälittää keskenään. Maankäytön kasvu Turuntien varrella Espoossa ja Helsingissä lisää myös Turuntien seutulinojen kysyntää. Linjan 270 tihentäminen parantaa työmatkayhteyksiä sekä Helsingistä Karamalmille ja Jorviin että Espoosta Pitäjänmäelle.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +1 autopäivä talvella
- kustannusmuutos noin 43 000 €/vuosi 2007 ja noin 72 000 € vuositasolla

Linja 324 Helsinki-Kalajärvi

Linja 532 Martinlaakso-Kalajärvi

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti perustetaan uusi seudullinen liityntälinja 532, joka ruuhka-aikaan palvelee 30 minuutin välein Kalajärven ja Niipperin alueiden ja Juvanmalmin teollisuusalueen yhteyksiä M-junalle Martinlaaksossa. Samalla linjan 324 ruuhka-ajan vuoroväli harvennetaan 30 minuuttiin. Linja 532 parantaa yhteyksiä Martinlaaksosta ja Vantaankoskelta Variston yritysalueelle ja Kehä III:lle Espoon suuntaan.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- ei autopäivämuutoksia
- kustannusmuutos noin 10 000 €/vuosi 2007 ja noin 25 000 € vuositasolla

Linja 360 Helsinki-Petikko

Linja 362 Helsinki-Petikko

Linja 363 Helsinki-Hämeenkylä

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti linjan 360 liikennöintiäikää laajennetaan siten, että linja liikennöi arkisin koko päivän ja myös viikonloppuisin. Perusreitti säilyy nykyisellään ja sitä liikennöidään tunnin vuoroväliillä. Uusi K-reitti kulkee Helsingistä Pitäjänmäen, Pähkinärinteen ja Hämeenkylässä kautta Petikkoon ja sitä liikennöidään arkisin ruuhka-aikaan tunnin välein. K-vuorot korvaavat osan linjan 363 vuoroista. Linjan 360 liikennöintiäajan laajentaminen mahdollistaa linjan 362 vuorovälin harventamisen ja T-reitin lakkauttamisen.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin -3 autopäivää
- kustannusmuutos noin 15 000 €/vuosi 2007 ja noin 40 000 € vuositasolla

Linja 509 Verkkosaari-Järvenperä

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti linja 509 lakkautetaan. Linjan käyttäjistä lähes 70% tekee Espoon sisäisen tai Helsingin sisäisen matkan ja vain 30% seutumatkan. Espoon sisäiset yhteydet korvataan jatkamalla linja 20 Lähderannasta Vanhakartanoon ja lisäämällä ruuhka-ajan tarjontaa linjoille 21 ja 29.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin -4 autopäivää
- kustannusmuutos noin -180 000 €/vuosi 2007 ja noin -480 000 € vuositasolla

Linja 650 Helsinki-Ylästö

Linjan 650 reitti muutetaan talviliikenteen 2006 alusta kulkemaan Kartanonkosken kautta uutta joukkoliikennekatua pitkin Tuusulanväylälle. Samalla linjan palvelutasoa parannetaan tihentämällä vuoroväli 30 minuuttiin. Vuoden 2007 talviliikenteen alusta linjan palvelutasoa edelleen parannetaan arkisin sekä ke- että talviliikenteessä tihentämällä ruuhka-ajan vuoroväliä.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +1 autopäivä
- kustannusmuutos 72 000 €/vuosi 2007 ja 191 000 € vuositasolla

Hakunilan linjasto

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti Hakunilan linjastoon tehdään syksystä 2007 alkaen muutoksia, joilla joukkoliikennetarjontaa kohdennetaan paremmin vastaamaan kysyntää. Linjan 741 Helsinki – Kuninkaanmäki reitti säilyy nykyisellään. Linjan 742 muutetaan kulkemaan Sotungin sijasta Hakunilan kautta. Linjan 741 vuoroväliä harvennetaan kahteen vuoroon tunnissa arkisin, lauantaisin ja sunnuntaisin. Kokonaistarjonta Hakunilassa säilyy nykyisellään. Yhdessä linjan 742 Helsinki – Korso kanssa se tarjoaa noin 15 minuutin vuorovälin Kuninkaanmäessä ruuhka-aikaan. Linja 742 ajetaan ruuhka-aikaan suoraan Hakunilan ja Kehä III:n kautta Lahdenväylälle ja muuna aikana Hakunilan, Vaaralan ja Jakomäen kautta.

Linjaa 740 Helsinki – Nissas liikennöidään vain ruuhka-aikaan 10 minuutin välein. Sotungin yhteydet hoidetaan ruuhka-aikaan tunnin välein liikennöivällä uudella seutulinjalla 743 Helsinki – Sotunki – Kuninkaanmäki. Arjen päivä- ja iltaliikenteessä sekä viikonloppuisin Sotungin joukkoliikenneyhteydet hoidetaan Sotunkiin päättyvillä linjan 741A-vuoroilla.

Linjat 741 – 743 palvelevat myös Jakomäkeä.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- ei autopäivämuutoksia
- ei kustannusmuutoksia

Linja 633 Helsinki-Tuusulantie-Keravan asema

Selvitetään mahdollisuus korvata sunnuntaisin linja 873N linjalla 633N Hki-Korso-Kerava asema-Sorsakorpi. Muutoksella selkiytetään linjastoa ja saadaan Ruskeasannan alueen ja hautausmaan sunnuntain palvelupuute korjattua.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä ja kustannusmuutokset:

- sunnuntaisin + 2 autopäivää
- kustannusmuutos 39 000 € vuonna 2007, vuositasolla 104 000 €.

Linja 873 Etelä-Päiväkumpu-Korso-Keravan asema

Selvitetään mahdollisuus korvata sunnuntaisin linjan liikenne linjalla 633N.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä ja kustannusmuutokset:

- sunnuntaisin - 1 autopäivä
- kustannusmuutos - 19 000 € vuonna 2007, vuositasolla -51 000 €.

1.2 Muutokset vuonna 2008

Suurpellon yhteydet

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005-2009 mukaisesti Suurpellon uuden maankäytön edellyttämät joukkoliikenneyhteydet hoidetaan jatkamalla linjan 120 Helsinki – Orion reittiä Suurpellon alueelle ja linjan tarjontaa lisäämällä.

Linjan 519 vahvistaminen

Linjan 519 Itäkeskus – Lentoasema tarjontaa varaudutaan lisäämään lentoaseman ja Aviapoliksen alueiden maankäytön kasvaessa. Linja toimii runkoyhteytenä Itäkeskus – Malmi – Lentoasema –sektorilla. Muutos perustuu Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009.

Linjojen 650, 651 ja 652 vahvistaminen

Tammiston, Pakkalan ja Viinikkalan työmatkayhteyksiä vahvistetaan lisäämällä arkiliikenteeseen kaksi autoa.

1.3 Muutokset vuonna 2009

Espoon keskuksen terminaalin valmistuminen

Mikäli Espoon keskukseen Espoontorin puolelle suunniteltu liityntäterminaali valmistuu vuoteen 2009 mennessä, lyhennetään linjan 213 Helsinki-Mikkela reitti päättymään terminaaliin. Nykyinen Mikkela kääntöpaikka ei täytä kääntöpaikoille asetettuja kriteerejä, eikä korvaavaa kääntöpaikkaa ole Mikkela löytynyt. Samoin linja 270 Helsinki-Tuomarila/Kuurinniitty päätepysäkki siirtyy Tuomarilasta terminaaliin. Kuurinniityn ja Tuomarilan sekä Mikkela ja Muuralan yhteydet Espoon keskukseen korvaa uusi sisäinen linja 84 Kuurinniitty-Espoon keskus-Muurala-Kauklahti. Muutos perustuu Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009.

2 Espoon ja Kauniaisten sisäiset linjat

2.1 Muutokset vuonna 2007

Linja 4T Otaniemi-Tapiola-Kivenlahden teollisuusalue

Linja 4T lakkautetaan. Muutos perustuu Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009 ja on osa Kauklauden ja Saunalahden linjastomuutosta. Linjan 4 perusreitille Otaniemi-Kivenlahti lisätään ruuhkasuunnan vastaisia lähtöjä siirtoajojen välttämiseksi.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin -1 autopäivä
- kustannusmuutos noin -27 000 €/vuonna 2007 ja noin -73 000 € vuositasolla

Linja 19 Tapiola-Puolarmetsä-Espoon keskus-Kirkkojärvi

Tuomarilan uuden asuntoalueen joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi jatketaan linja 19 Tuomarilan aseman välittömään läheisyyteen. Hanke sisältyi jo edelliseen Palvelutaso- ja rahoitussuunnitelmaan 2006-2008, mutta toteutuminen siirtyi alueen kadunrakennustöiden viivästytyä.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- ei autopäivämuutoksia
- kustannusmuutos noin 12 000 €/vuonna 2007 ja noin 31 000 € vuositasolla

Linja 20 Leppävaara-Karakalio-Viherlaakso-Lähderranta

Linja 20 jatketaan Vanhakartanoon ja samalla reitti muuttuu kulkemaan Karakalliosta Lähderranntietä Pitkäjärventielle eli reitti poistuu Viherlaaksosta. Viherlaaksoa palvelevat edelleen linjat 21, 26 ja 29 sekä Turuntien linjat. Linjan nopeutuessa linjasta tulee nykyistä houkuttelevampi. Linjan 20 reittimuutos korvaa yhdessä linjojen 21 ja 29 kanssa lakkautettavan linjan 509 tarjoamia yhteyksiä. Osa linjan 20 vuoroista jatketaan arkisin Högnäsiin, jolloin ne korvaavat nykyiset linjan 25A-vuorot. Muutokset perustuvat Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +1 autopäivä talvella

- kustannusmuutos noin 53 000 €/vuosi 2007 ja 88 000 € vuositasolla

Linja 21 Leppävaara-Kalajärvi-Lahnus

Linja 29 Leppävaara-Punametsä-Kalajärvi

Linja 82 Espoon keskus-Juvanmalmi-Kalajärvi/Lahnus

Linjojen tarjontaa parannetaan lisäämällä linjaryhmälle kaksi autoa arkeen talviliikenteeseen ja yksi auto arkeen kesäliikenteeseen. Näin korvataan linjan 509 lakkautusta Järvenperässä ja Viherlaaksossa sekä korjataan palvelutasopuutteita Kalajärven, Niipperin ja Vanhakartanon alueilla. Linjan 82 vuorovälin tihentämiseksi parannetaan koulumatkayhteyksiä Kalajärveltä Espoon keskukseen. Linjan 82 sunnuntaiiikennettä tihennetään 100 minuutista 50 minuuttiin palvelutasopuutteen korjaamiseksi. Muutokset liittyvät Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 toteutukseen ja vastaavat kasvavaan kysyntään Niipperin ja Vanhakartanon kasvualueilla.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +2 autopäivää talvella ja +1 autopäivä kesällä
- kustannusmuutos noin 141 000 €/vuosi 2007 ja noin 319 000 € vuositasolla

Linja 25 Leppävaara-Laaksolahti-Lähderranta

Linjan ruuhka-ajan vuorovälillä tihennettäisiin 30 minuuttiin asiakastoiveiden mukaisesti. Linjan käyttäjämäärät ruuhkassa ovat kasvaneet Rastaalan lisääntyneen asutuksen vuoksi.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +1 autopäivä talvella
- Kustannusmuutos noin 26 000 €/vuosi 2007 ja noin 44 000 € vuositasolla

Linja 61 Nissinmäki-Kaukalahden asema

Linjalla toteutetaan reittimuutokset Vanttilassa ja Näkinkylässä. Vantinlaaksontien ja Vantinmäentien valmistuttua linjan reitti muutetaan kulkemaan em. katuja Nissinmäen ja Kaukalahden teollisuusalueen välillä. Kaukalahden asemalta reitti jatketaan asuntomessualueen kautta Näkinkylään. Linjalla aloitetaan viikonloppuliikenne. Muutos perustuu Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin, lauantaisin ja sunnuntaisin +1 autopäivä
- kustannusmuutos noin 110 000 €/vuosi 2007 ja 277 000 € vuositasolla

Linja 65 Espoonlahti-Espoonkartano

Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti perustetaan uusi linja korvaamaan linjan 165 poistuvaa reittiosuutta Espoonkartanon ja Kaukalahden välillä. Osa linjan 65 vuoroista jatketaan Hvitträskiin A-vuoroina korvaamaan lakkautettavaa linjaa 166. Linjan 65 reitti kulkee Vanhan Saunalahden-tien kautta ja hoitaa siten yhteyksiä Saunalahdesta Espoonlahteen.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +2 autopäivää, lauantaisin ja sunnuntaisin +1 autopäivä
- kustannusmuutos noin 186 000 €/vuosi 2007 ja 495 000 € vuositasolla

Linja 85 Espoon keskus-Nuoksionpää/Kattila

Nuoksion kansallispuiston suurten matkustajamäärien vuoksi vahvistetaan viikonloppuliikennettä kesäkaudella, jolloin A-vuorot ovat liikenteessä. Linjalla on retkeilykaudella käytetty vara-autoja paikkaamaan kapasiteettipuutetta. Osa vuoroista on ollut erittäin kuormittuneita ja kaikki matkustajat eivät aina mahdu kyytiin. Matkustajamäärävaihteluita ei pystytä retkeilyliikenteessä arvioimaan riittävän tarkasti etukäteen. Vuorovälin tihentyessä nykyisestä 90 minuutista 30-60 minuuttiin (keskimäärin 45 minuuttia) kuormitus tasaantuu ja odotusajat lyhentyvät.

- Muutosajankohta 3.6.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- lauantaisin ja sunnuntaisin +1 autopäivä kesällä
- Kustannusmuutos noin 10 000 €/vuosi 2007 ja vuositasolla

Linja 87 Espoon keskus-Siikaniemi/Kolmiranta

Linjalla aloitetaan viikonloppuliikenne, mikä poistaa olemassa olevan palvelutasopuutteen Karhusuon ja Gumbölen alueella. Linjaa liikennöidään noin tunnin välein lauantaisin klo 9-18 ja sunnuntaisin klo 10-18. Muutos perustuu Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009. Linja tarjoaa Gumbölen ja Hirvisuon lisäksi asiakkaiden toivoman viikonloppuyhteyden Nupurista ja Kolmirannasta.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- lauantaisin ja sunnuntaisin +1 autopäivä talvella
- kustannusmuutos 25 000 €/vuosi 2007 ja 42 000 € vuositasolla

2.2 Muutokset vuonna 2008

Espoon keskuksen palvelulinja

Espoon keskuksen palvelulinjalla kokeillaan pilot-hankkeena palvelun tehostamista kutsuohjauksella, jossa hyödynnetään Espoon kuljetuspalvelukeskusta matkojen tilauskeskuksena. Hanke perustuu Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelmaan 2007 - 2009. Linjan palvelualue kattaa Nupurin, Karhusuon, Pitkäniityn, Hirvisuon, Muuralan, Mikkelän, Kaupunginkallion, Suvelan, Tuomarilan, Kuurinniityn ja Espoon keskuksen. Kiinteitä pysäkkejä ovat Espoontori ja terveyskeskus Samaria. Kutsuohjauksisesta palvelulinjasta saatavia kokemuksia hyödynnetään jatkossa muilla Espoon ja Vantaan palvelulinjoilla.

Linja 16 Tapiola-Henttaa kutsuohjauksiseksi

Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelman 2007 - 2011 mukaisesti muutetaan linja 16 pilot-tikohteena kutsuohjauksiseksi linjaksi, jonka matkojen välitys hoidetaan Espoon kuljetuspalvelukeskuksen kautta. Linja palvelee jatkossa Henttaan matkoja Iso Omena ja Olariin. Linja 16B sen sijaan säilyy edelleen nykyiseen tapaan toimivana linjana, joka hoitaa pääasiassa koulumatkoja.

Linjan 23 reittimuutos

Maankäytön lisääntyessä ja katuysteiksien rakentuessa Uusmäen ja Painiityn alueella linjalle 23 Uusmäki – Leppävaara – Perkaa – Kilonpuisto perustetaan uusi reitti 23B Uusmäki – Leppävaara, joka kulkee uutta Lintulaaksontietä pitkin. Linjan 23 perusreitti muuttuu kulkemaan uuden Painiityn asuntoalueen kautta. Muutos perustuu Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009.

Linjan 42 reittimuutos ja linjan 46 perustaminen

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 - 2009 mukaisesti linja 42 Hyljelahti- Espoonlahti – Jorvi jaetaan kahdeksi linjaksi. Linja 42 Soukka – Jorvi kulkee edelleen Latokasken kautta ja uusi linja 46 Hyljelahti – Espoon keskus Nöykkiön kautta. Linja 46 tarjoaa Nöykkiön alueelta yhteyden Espoonlahden kaupunkikeskukseen.

3 Vantaan sisäiset linjat

3.1 Muutokset vuonna 2007

Linja 36 Myyrmäki – Vaskipelto – Martinlaakso – Petas

Perustetaan uusi Vantaan sisäinen linja 36 Seudun joukkoliikennesuunnitelman 2005 - 2009 mukaisesti. Linja tarjoaa Petaksen asukkaille suoran yhteyden Myyrmäkeen, peruspalvelut Vaskipellon alueelle ja koulumatkayhteydet Martinlaakson ja Myyrmäen kouluihin. Linjaa liikennöidään joka päivä.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin, lauantaisin ja sunnuntaisin +1 autopäivä
- kustannusmuutos noin 122 000 €/vuosi 2007 ja noin + 325 000 € vuositasolla

Linja 52 Korso – Myyrmäki

Linja 54 Mikkola – Viertola - Myyrmäki

Palautetaan kesästä 2007 alkaen aiemmin säästösyistä karsittu arjen kesäliikenne linjoille 52 ja 54. Näin turvataan työmatkayhteyksien sujuminen myös kesäaikaan.

- Muutosajankohta 3.6.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin +6 autopäivää kesällä
- kustannusmuutos noin 88 000 €/vuosi 2007 ja vuositasolla

Linja 61 Mellunmäki-Lentoasema

Linjan matkustajamäärät ovat jatkuvasti kasvaneet ja kuormitukset ylittävät ajoittain kapasiteetin. Syksyllä 2007 vahvistetaan arjen kuormitetuimpia jaksoja. Sunnuntain vuoroväli klo 12 - 18 tihennetään 15 minuuttiin.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin ja sunnuntaisin +2 autopäivää
- kustannusmuutos noin 154 000 €/vuosi 2007 ja noin 410 000 € vuositasolla

Linja 69 Sotunki-Tikkurila

Linjan aamuruuhkan tarjontaa kevennetään vähäisten matkustajamäärien vuoksi. Aamuruuhkalähtöjen maksimikuormien keskiarvo on vain 23,8 matkustajaa/lähtö.

- Muutosajankohta 12.8.2007

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

- arkisin -1 autopäivä
- kustannusmuutos noin -25 000 €/vuosi 2007 ja noin -67 000 € vuositasolla

Vantaan linjastosuunnitelma 2007 - 2011

Varaudutaan toteuttamaan linjastomuutoksia, joita suunnitellaan Vantaan linjastosuunnitelman 2007 - 2011 yhteydessä.

3.2 Muutokset vuonna 2008

Linja 55 Tikkurila – Myyrmäki – Varisto Linja 57 Tikkurila – Ylästö - Myyrmäki

Vuoden 2008 syysliikenteen alusta vahvistetaan Kartanonkosken kautta ajavia sisäisiä linjoja lisäämällä liikenteeseen kaksi autoa. Näin parannetaan myös Tikkurilan ja Martinlaakson aluekeskusten välisiä yhteyksiä ja parannetaan näiden yhteyksien tasavälisyyttä ja täsmällisyyttä.

Vantaan linjastosuunnitelma 2007 - 2011

Varaudutaan toteuttamaan linjastomuutoksia, joita suunnitellaan Vantaan linjastosuunnitelman 2007 - 2011 yhteydessä.

3.3 Muutokset vuonna 2009

Vantaan linjastosuunnitelma 2007 - 2011

Varaudutaan toteuttamaan linjastomuutoksia, joita suunnitellaan Vantaan linjastosuunnitelman 2007 - 2011 yhteydessä.

4 Keravan sisäiset linjat

4.1 Muutokset vuonna 2007

Linja 5 Sorsakorpi-Asema-Kalevankatu-Mattilanpuisto

Linja 8 Asema-Kaskela-Asema-Kaleva-Kytömaa

Linjoilla 5 ja 8 alkaa uusi liikennöintisopimus vuoden 2007 syksystä. Liikennöintiäikoja pidennetään Keravan linjastosuunnitelman mukaisiksi. Tutkitaan kutsutaksilinjojen 5T ja 8T käyttömahdollisuus. Kustannusmuutos selviää kilpailutuksen jälkeen.

- Muutosajankohta 12.8.2007

JOUKKOLIIKENTEN PALVELUTASO

1. Suunnitteluohje

Joukkoliikenteen linjasto- ja aikataulusuunnittelussa käytetään palvelutason määrittämiseen eri yhteysväleillä Seudun joukkoliikennesuunnitelmaan 2005 – 2009 sisältyvää joukkoliikenteen suunnitteluohjetta. Ohje sisältää palvelutasotavoitteet seutuliikenteessä, Espoon ja Kauniaisten sekä Vantaan sisäisessä liikenteessä vuosina 2005 – 2009.

Suunnitteluohjeessa määritellään joukkoliikenteen peruspalvelutaso yhteysväleille, jotka on jaettu neljään eri laatuluokkaan:

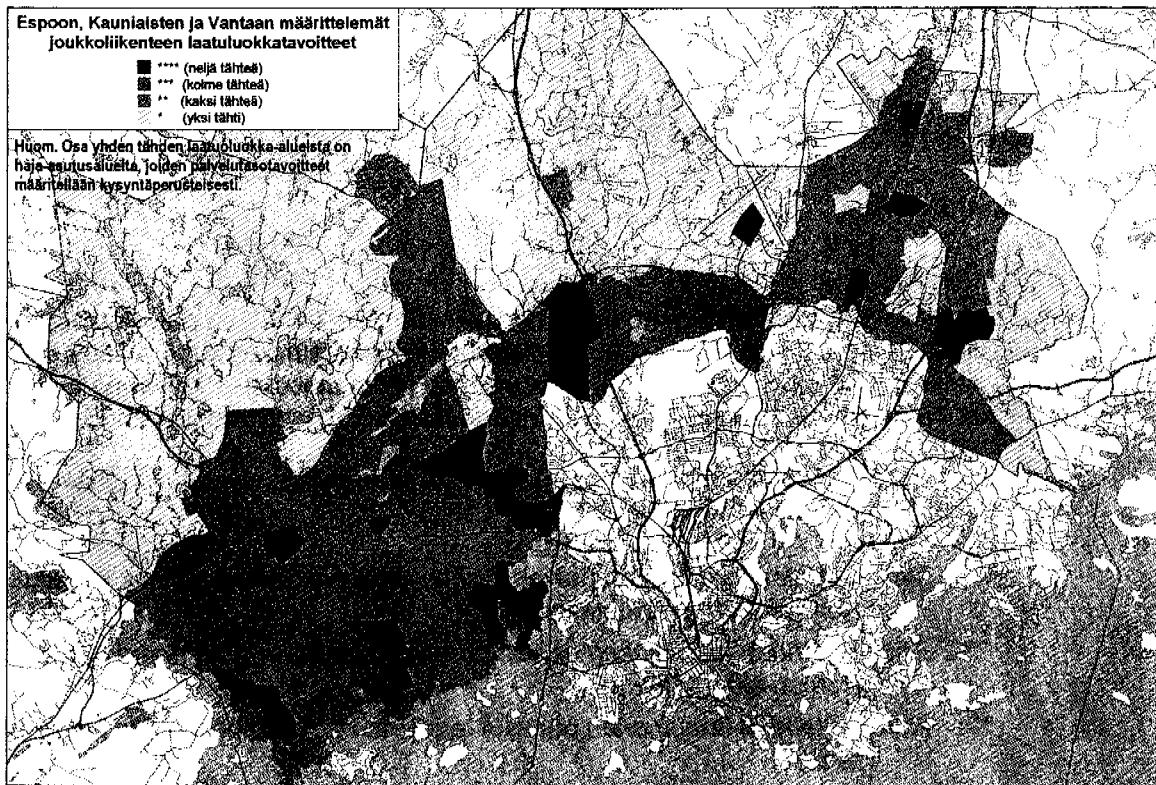
- **** *Neljän tähden laatuluokan* palvelut tarjoavat henkilöauton kanssa kilpailukykyisen joukkoliikenteen palvelutason.
- *** *Kolmen tähden laatuluokan* palvelut ovat niin hyvät, että ne mahdollistavat vielä autottoman elämäntavan.
- ** *Kahden tähden laatuluokan* palvelut tarjoavat kohtuullisen joukkoliikenteen palvelutason.
- * *Yhden tähden laatuluokan* palvelut luovat mahdollisuuden joukkoliikenteen käyttöön.

Peruspalvelutasolla tarkoitetaan joukkoliikennetarjonnan minimitasoa kussakin laatuluokassa. Suunnitteluohjeessa määritellyn perustason ylittävä tarjonta määräytyy ensisijassa kysynnän perusteella. Suunnitteluohjeen peruspalvelutaso voidaan ylittää myös yhteysväleillä, joilla joukkoliikenteen kilpailukykyä halutaan edistää esimerkiksi uusia alueita toteutettaessa tai tärkeillä poikittaisyhteyksillä.

Suunnitteluohjeessa määritellään mm. seuraavat palvelutason osatekijät:

- alueet ja yhteysvälit
- joukkoliikennevaihdot
- liikennöintikaudet ja erikoispäivät
- liikennöintiajat, vuorovälit ja tasavälisyys
- kalusto ja matkustusväljyys
- kävelyetäisyydet.
-

Kaupunkien määrittelemät aluekohtaiset joukkoliikenteen laatuluokkatavoitteet on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Kaupunkien määrittelemät palvelutason tavoiteluokat alueittain. Jos alue jakaantuu kahden palvelutasoluokkaan, on kuvaan merkitty niistä korkeampi.

2. Palvelutasoanalyysi

Liikennöintisuunnitelman 2006 - 2007 mukaisen joukkoliikennetarjonnan mukaisen palvelutason kuvaamiseksi laaditaan toukokuun 2006 aikana palvelutasoanalyysi. Analyysin pohjana on kesän 2006 ja talven 2006 - 2007 aikataulut. Analyysin tulokset toimitetaan kunnille kesäkuun alussa.

Palvelutasoanalyysissä tarkastellaan yhteyksiä osa-alueilta Helsingin keskustaan, yhteyksiä omaan keskukseen sekä seudullisten alue- ja kaupunkikeskusten välisiä yhteyksiä. Alue- ja kaupunkikeskukset sekä paikallis- ja palvelualuekeskukset on määritelty suunniteluohjeessa.

Palvelutasoanalyysissä esitetään peruspalvelutason määrittävien kriteerien täytyminen eri yhteyksillä seuraavilla palvelutason osatekijöillä:

- liikennöinti-aika (arki, lauantai, sunnuntai)
- vuoroväli (ruuhka, varhaisilta, lauantai, sunnuntai)
- kävelyetäisyys pysäkille.

Palvelutasoanalyysissä esitetään myös ilmenneet palvelutasopuutteet alueittain.

Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2006 - 2009

LIITE 3 (1/6)

Seutulinjat PKS, milj. sop.km	KS	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset	32,57	32,20	32,37	32,37	32,37
- Kauklahti, linjat 151, 165, 166			0,05	0,14	0,14
- Kalajärvi, linjat 324 ja 532			0,01	0,02	0,02
- Pähkinärinne, linjat 360, 362 ja 363			0,01	0,02	0,02
- 509 lakkautus			-0,06	-0,16	-0,16
- linja 650			0,03	0,08	0,08
- muut muutokset 2007			0,03	0,09	0,09
- muutokset 2008				0,19	0,49
- muutokset 2009					-0,03
Yhteensä	32,57	32,20	32,44	32,75	33,02

Junaliikenne, milj. palkkakm	KS	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2006	2007	2008	2009
- perusliikenne	830	830	830	830	830
- L:vaaran kaupunkirata	104	104	104	104	104
- E-junan jatko Kauklahteen			12	32	32
Yhteensä	934	934	946	966	966

Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2006 - 2009

LIITE 3 (2/6)

Seutuliikenteen menot ja tulot PKS, milj. euroa	2006 KS	2006 Ennuste	2007 TAE	2008 Suunnitelmakausi	2009
Korvaukset seutuliikenteestä (ilman ALV)	68,79	68,468	72,245	72,725	73,267
Nykyliikenne, johon seuraavat muutokset	68,790	68,468	72,193	72,193	72,193
- Kauklahti, linjat 151, 165, 166			0,076	0,205	0,205
- Kalajärvi, linjat 324 ja 532			0,009	0,025	0,025
- Pähkinärinne, linjat 360, 362 ja 363			0,015	0,039	0,039
- 509 lakkautus			-0,180	-0,480	-0,480
- linja 650			0,072	0,191	0,191
- muut muutokset 2007			0,060	0,118	0,118
- muutokset 2008				0,434	1,130
- muutokset 2009					-0,154
Korvaukset U-liikenteestä	1,453	0,953	0,823	0,823	0,823
Korvaukset VR:lle, josta	46,304	46,582	48,348	49,181	49,181
- E-junan jatko Kauklahteen			0,500	1,333	1,333
Menot yhteensä	116,547	116,003	121,416	122,729	123,271
Seutulipputulot (ilman ALV)	78,666	79,631	81,806	82,624	83,166
Ed. vuosien ylijäämä/alijäämän kattaminen	-2,000	-2,000	-0,141	0,000	0,000
Menojen ja tulojen erotus	39,881	40,48	39,751	40,105	40,105
Joukkoliik.hoidon tulot/menot	67,5 %	68,6 %	67,4 %	67,3 %	67,5 %

Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2006 - 2009
Espoon sisäinen liikenne

LIITE 3 (3/6)

Espoon sisäiset linjat, milj. sop.km	KS	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2006	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	10,790	10,773	10,872	10,872	10,872
- linjat 2 ja 65			0,069	0,184	0,184
- linjat 21, 29 ja 82			0,061	0,163	0,163
- linja 61			0,024	0,063	0,063
- muut muutokset vuonna 2007			0,052	0,139	0,139
- muutokset vuonna 2008				-0,006	-0,001
- muutokset vuonna 2009					0,171
Yhteensä	10,790	10,773	11,078	11,415	11,591

Espoon sisäiset linjat, milj. euroa	KS	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2005	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	23,691	23,422	24,891	24,891	24,891
- linjat 2 ja 65			0,162	0,429	0,429
- linjat 21, 29 ja 82			0,143	0,325	0,325
- linja 61			0,106	0,281	0,281
- muut muutokset vuonna 2007			0,126	0,297	0,297
- muutokset vuonna 2008				0,040	0,129
- muutokset vuonna 2009					0,388
Yhteensä	23,691	23,422	25,428	26,263	26,740

Espoon sisäiset lipputulot, milj. euroa 1)	KS	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2005	2006	2007	2008	2009
	10,855	10,910	11,465	11,580	11,696
1) Vuonna 2008 lipputuloissa on arvioitu 1 % kasvu ja vuonna 2009 1 % kasvu Kasvun on arvioitu tulevan liikennetarjonnan kasvun myötä					

Menojen ja tulojen erotus	-12,836	-12,512	-13,963	-14,683	-15,044
Lipputulot/menot	45,8 %	46,6 %	45,1 %	44,1 %	43,7 %

Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2006 - 2009
Vantaan sisäinen liikenne

LIITE 3 (4/6)

Vantaan sisäiset linjat, milj. sop.km	KS	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2006	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	8,283	8,447	8,436	8,436	8,436
- linja 36			0,056	0,148	0,148
- linja 53			0,035	0,093	0,093
- linja 61			0,069	0,185	0,185
- linja 69			-0,005	-0,014	-0,014
- linjat 71 ja 72			0,016	0,044	0,044
- muutokset vuonna 2008				0,105	0,274
- muutokset vuonna 2009					0,030
Yhteensä	8,283	8,447	8,607	8,997	9,196

Vantaan sisäiset linjat, milj. euroa	KS	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2006	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	17,922	17,266	18,521	18,521	18,521
- linja 36			0,124	0,330	0,330
- linja 53			0,088	0,238	0,238
- linja 61			0,156	0,417	0,417
- linja 69			-0,025	-0,068	-0,068
- linjat 71 ja 72			0,042	0,113	0,113
- muutokset vuonna 2008				0,226	0,532
- muutokset vuonna 2009					0,074
Yhteensä	17,922	17,266	18,906	19,777	20,157

Vantaan sisäiset lipputulot, milj. euroa 1)	KS	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2006	2006	2007	2008	2009
	8,490	8,430	8,746	8,833	8,921
1) Vuonna 2008 lipputuloissa on arvioitu 1 % kasvu ja vuonna 2009 1 % kasvu Kasvun on arvioitu tulevan lisätarjonnan myötä					

Menojen ja tulojen erotus	-9,432	-8,836	-10,160	-10,944	-11,236
Lipputulot/menot	47,4 %	48,8 %	46,3 %	44,7 %	44,3 %

Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2006 - 2009
Kauniaisten palvelulinja

LIITE 3 (5/6)

Kauniaisten palvelulinja, 1000 sop.km	KS	Ennuste	TAE	Suunnitelmakausi	
	2006	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne	4,02	4,02	4,02	4,02	4,02
Yhteensä	4,02	4,02	4,02	4,02	4,02

Kauniaisten palvelulinjan menot, milj. euroa	KS	Ennuste	TAE	Suunnitelmakausi	
	2006	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne	0,023	0,022	0,023	0,023	0,023
Yhteensä	0,023	0,022	0,023	0,023	0,023

Kauniaisten sisäiset lipputulot, milj. euroa	KS	Ennuste	TAE	Suunnitelmakausi	
	2006	2006	2007	2008	2009
	0,067	0,063	0,066	0,066	0,066

Menojen ja tulojen erotus	-0,044	-0,041	-0,043	-0,043	-0,043
Lipputulot/menot	291,3 %	286,4 %	287,0 %	287,0 %	287,0 %

Liikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2006 - 2009
Kerava

LIITE 3 (6/6)

Keravan seutulinjat, mlj. sop.km	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset	0,86	0,86	0,86	0,86
- linja 633		0,04	0,10	0,10
- linja 738		0,01	0,04	0,04
- linja 873		-0,01	-0,03	-0,03
Yhteensä	0,86	0,90	0,97	0,97
Keravan seutulinjat, mlj. euroa	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
Nykyliikenne, johon muutokset	1,417	1,673	1,673	1,673
- linja 633		0,061	0,162	0,162
- linja 738		0,001	0,002	0,002
- linja 873		-0,019	-0,051	-0,051
Yhteensä	1,417	1,716	1,786	1,786
YTV:n osuus Keravan sis. liikenteestä	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
	0,088	0,190	0,190	0,190
VR-korvaus Kerava, mlj. euroa	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
	2,561	3,106	3,106	3,106
Liikenteen menot yhteensä, Kerava (sis. YTV:n maksaman osuuden Keravan sis.liik.)	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
	4,066	5,012	5,082	5,082
Keravan lipputulot yhteensä (YTV:n keräämät)	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
	3,686	4,396	4,440	4,440
Alijäämä, Keravan seutuliikenne	Ennuste	TAE Suunnitelmakausi		
	2006	2007	2008	2009
	0,448	0,616	0,643	0,643

Kahden vyöhykkeen seutulippujen hinnat 2006 – 2007

Liite 4 (1/5)

Lippulajit	2006	Laus.pyyntö 2007	Muutos% 2006-05
Kertaseutulippu, aikuinen	3,60	3,60	0,0 %
Kertaseutulippu, lapsi 7-16v	1,80	1,80	0,0 %
Yökertaseutulippu 1)	5,00	5,00	0,0 %
Arvoseutulippu, aikuinen	3,10	3,20	3,2 %
Arvoseutulippu, lapsi 7-16 v	1,55	1,60	3,2 %
Arvoseutulippu, alennusryhmä 1 -25%	2,33	2,40	3,0 %
Arvoseutulippu, alennusryhmä 2 -50%	1,55	1,60	3,2 %
Yöarvoseutulippu 2)	4,30	4,40	2,3 %
Matkailijaseutulippu, aikuinen			
- 1 vrk	10,00	11,00	10,0 %
- 3 vrk	20,00	22,00	10,0 %
- 5 vrk	30,00	33,00	10,0 %
Matkailijaseutulippu, lapsi 7-16 v			
- 1 vrk	5,00	5,50	10,0 %
- 3 vrk	10,00	11,00	10,0 %
- 5 vrk	15,00	16,50	10,0 %
Kausiseutulippu, aikuinen, 14 päivän hinta	41,40	42,60	2,9 %
Lisäpäivä	2,37	2,44	3,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	79,30	81,60	2,9 %
Kausiseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	20,90	21,30	1,9 %
Lisäpäivä	1,18	1,22	3,4 %
Hinta 30 pv kohdalla	39,70	40,80	2,8 %
Kausiseutulippu, alennusryhmä 1 -25%, 14 päivän hinta	31,10	32,00	2,9 %
Lisäpäivä	1,78	1,83	2,8 %
Hinta 30 pv kohdalla	59,50	61,20	2,9 %
Kausiseutulippu, alennusryhmä 2 -50%, 14 päivän hinta	20,90	21,30	1,9 %
Lisäpäivä	1,18	1,22	3,4 %
Hinta 30 pv kohdalla	39,70	40,80	2,8 %
Yleiskausiseutulippu, aikuinen, 14 päivän hinta	57,10	58,90	3,2 %
Lisäpäivä	3,27	3,36	2,8 %
Hinta 30 pv kohdalla	109,40	112,60	2,9 %
Yleiskausiseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	28,70	29,50	2,8 %
Lisäpäivä	1,63	1,68	3,1 %
Hinta 30 pv kohdalla	54,70	56,30	2,9 %
Haltijakohtainen kausiseutulippu, aikuinen, 14 päivän hinta	57,10	58,90	3,2 %
Lisäpäivä	3,27	3,36	2,8 %
Hinta 30 pv kohdalla	109,40	112,60	2,9 %
Haltijakohtainen kausiseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	28,70	29,50	2,8 %
Lisäpäivä	1,63	1,68	3,1 %
Hinta 30 pv kohdalla	54,70	56,30	2,9 %
2 tunnin lippu, aikuinen	5,40	5,40	0,0 %
2 tunnin lippu, lapsi 7-16 v	2,70	2,70	0,0 %
Koululaisseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	18,30	18,80	2,7 %
Lisäpäivä	1,04	1,07	2,9 %
Koululaisseutulippu, alennusryhmä 2, 14 päivän hinta	18,30	18,80	2,7 %
Lisäpäivä	1,04	1,07	2,9 %
Keskimääräinen hintojen muutos%			2,4 %

1) Kertaseutulipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

2) Arvoseutulipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

Espoon ja Kauniaisten sisäisten lippujen hinnat 2006 – 2007

Liite 4 (2/5)

Lippulajit	Laus.pyyntö		Muutos% 2007-06
	2006	2007	
Kertalippu, aikuinen	2,20	2,20	0,0 %
Kertalippu, lapsi 7-16v	1,10	1,10	0,0 %
Yökertalippu 1)	3,50	4,00	14,3 %
Arvolippu, aikuinen	1,80	1,90	5,6 %
Arvolippu, lapsi 7-16 v	0,90	0,95	5,6 %
Arvolippu, alennusryhmä 1 -25%	1,35	1,43	5,9 %
Arvolippu, alennusryhmä 2 -50%	0,90	0,95	5,6 %
Yöarvolippu 2)	3,00	3,50	16,7 %
Kausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta	21,00	22,10	5,2 %
Lisäpäivä	1,20	1,26	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	40,20	42,20	5,0 %
Kausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	10,50	11,10	5,7 %
Lisäpäivä	0,60	0,63	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	20,10	21,10	5,0 %
Kausilippu, alennusryhmä 1 -25%, 14 päivän hinta	15,80	16,50	4,4 %
Lisäpäivä	0,90	0,95	5,6 %
Hinta 30 pv kohdalla	30,20	31,70	5,0 %
Kausilippu, alennusryhmä 2 -50%, 14 päivän hinta	10,50	11,10	5,7 %
Lisäpäivä	0,60	0,63	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	20,10	21,10	5,0 %
Yleiskauslippu, aikuinen, 14 päivän hinta	34,00	35,70	5,0 %
Lisäpäivä	1,95	2,05	5,1 %
Hinta 30 pv kohdalla	65,20	68,50	5,1 %
Yleiskauslippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	17,10	18,00	5,3 %
Lisäpäivä	0,97	1,02	5,2 %
Hinta 30 pv kohdalla	32,60	34,30	5,2 %
Haltijakohtainen kausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta	34,00	35,70	5,0 %
Lisäpäivä	1,95	2,05	5,1 %
Hinta 30 pv kohdalla	65,20	68,50	5,1 %
Haltijakohtainen kausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	17,10	18,00	5,3 %
Lisäpäivä	0,97	1,02	5,2 %
Hinta 30 pv kohdalla	32,60	34,30	5,2 %
2 tunnin lippu, aikuinen	3,20	3,20	0,0 %
2 tunnin lippu, lapsi 7-16 v	1,60	1,60	0,0 %
Koululaislippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	9,30	9,70	4,3 %
Lisäpäivä	0,53	0,56	6,9 %
Koululaislippu, alennusryhmä 2, 14 päivän hinta	9,30	9,70	4,3 %
Lisäpäivä	0,53	0,56	6,9 %
Keskimääräinen muutos%			3,8 %

Vantaan sisäisten lippujen hinnat 2006 – 2007

Liite 4 (3/5)

Lippulajit	Laus.pyyntö		Muutos% 2007-06
	2006	2007	
Kertalippu, aikuinen	2,40	2,40	0,0 %
Kertalippu, lapsi 7-16v	1,20	1,20	0,0 %
Yökertalippu 1)	4,00	4,00	0,0 %
Arvolippu, aikuinen	2,07	2,10	1,4 %
Arvolippu, lapsi 7-16 v	1,04	1,05	1,0 %
Arvolippu, alennusryhmä 1 -25%	1,55	1,58	1,9 %
Arvolippu, alennusryhmä 2 -50%	1,04	1,05	1,0 %
Yöarvolippu 2)	3,40	3,50	2,9 %
Kausilippu, aikuinen 14, päivän hinta	23,60	24,60	4,2 %
Lisäpäivä	1,35	1,40	3,7 %
Hinta 30 pv kohdalla	45,20	47,00	4,0 %
Kausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	11,90	12,30	3,4 %
Lisäpäivä	0,67	0,70	4,5 %
Hinta 30 pv kohdalla	22,60	23,50	4,0 %
Kausilippu, alennusryhmä 1 -25%, 14 päivän hinta	17,80	18,50	3,9 %
Lisäpäivä	1,01	1,05	4,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	33,90	35,30	4,1 %
Kausilippu, alennusryhmä 2 -50%, 14 päivän hinta	11,90	12,30	3,4 %
Lisäpäivä	0,67	0,70	4,5 %
Hinta 30 pv kohdalla	22,60	23,50	4,0 %
Yleiskausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta	34,80	36,20	4,0 %
Lisäpäivä	1,99	2,07	4,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	66,60	69,30	4,1 %
Yleiskausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	17,50	18,10	3,4 %
Lisäpäivä	0,99	1,04	5,1 %
Hinta 30 pv kohdalla	33,30	34,70	4,2 %
Haltijakohtainen kausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta	34,80	36,20	4,0 %
Lisäpäivä	1,99	2,07	4,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	66,60	69,30	4,1 %
Haltijakohtainen kausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	17,50	18,10	3,4 %
Lisäpäivä	0,99	1,04	5,1 %
Hinta 30 pv kohdalla	33,30	34,70	4,2 %
2 tunnin lippu, aikuinen	3,20	3,20	0,0 %
2 tunnin lippu, lapsi 7-16 v	1,60	1,60	0,0 %
Koululaislippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	10,47	10,80	3,2 %
Lisäpäivä	0,59	0,62	5,1 %
Koululaislippu,alennusryhmä 2, 14 päivän hinta	10,47	10,80	3,2 %
Lisäpäivä	0,59	0,62	5,1 %
Keskimääräinen muutos%			1,9 %

1) Kertalipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

2) Arvolipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

Kolmen vyöhykkeen seutulippujen hinnat 2006 – 2007

Liite 4 (4/5)

Lippulajit	2006	2007	Muutos% 2007-06
Kertaseutulippu, aikuinen		6,00	
Kertaseutulippu, lapsi 7-16v		3,00	
Yökertaseutulippu 1)		7,40	
Arvoseutulippu, aikuinen		5,30	
Arvoseutulippu, lapsi 7-16 v		2,65	
Arvoseutulippu, alennusryhmä 1 -25%		3,98	
Arvoseutulippu, alennusryhmä 2 -50%		2,65	
Yöarvoseutulippu 2)		6,50	
Kausiseutulippu, aikuinen, 14 päivän hinta	57,80	59,50	2,9 %
Lisäpäivä	3,30	3,40	3,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	110,60	113,90	3,0 %
Kausiseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	28,90	29,80	3,1 %
Lisäpäivä	1,65	1,70	3,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	55,30	57,00	3,1 %
Kausiseutulippu, alennusryhmä 1 -25%, 14 päivän hinta	43,40	44,60	2,8 %
Lisäpäivä	2,48	2,55	2,8 %
Hinta 30 pv kohdalla	83,00	85,40	2,9 %
Kausiseutulippu, alennusryhmä 2 -50%, 14 päivän hinta	28,90	29,80	3,1 %
Lisäpäivä	1,65	1,70	3,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	55,30	57,00	3,1 %
Yleiskausiseutulippu, aikuinen, 14 päivän hinta		81,20	
Lisäpäivä		4,64	
Hinta 30 pv kohdalla		155,40	
Yleiskausiseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta		40,60	
Lisäpäivä		2,32	
Hinta 30 pv kohdalla		77,70	
Haltijakohtainen kausiseutulippu, aikuinen, 14 päivän hinta		81,20	
Lisäpäivä		4,64	
Hinta 30 pv kohdalla		155,40	
Haltijakohtainen kausiseutulippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta		40,60	
Lisäpäivä		2,32	
Hinta 30 pv kohdalla		77,70	

Keskimääräinen hintojen muutos%

1) Kertaseutulipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

2) Arvoseutulipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

Keravan sisäisten lippujen hinnat 2006 – 2007

Liite 4 (5/5)

Lippulajit	Laus.pyyntö		Muutos% 2007-06
	2006	2007	
Kertalippu, aikuinen		2,20	
Kertalippu, lapsi 7-16v		1,10	
Yökertalippu 1)		4,00	
Arvolippu, aikuinen		1,90	
Arvolippu, lapsi 7-16 v		0,95	
Arvolippu, alennusryhmä 1 -25%		1,43	
Arvolippu, alennusryhmä 2 -50%		0,95	
Yöarvolippu 2)		3,50	
Kausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta	21,00	22,10	5,2 %
Lisäpäivä	1,20	1,26	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	40,20	42,20	5,0 %
Kausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta	10,50	11,10	5,7 %
Lisäpäivä	0,60	0,63	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	20,10	21,10	5,0 %
Kausilippu, alennusryhmä 1 -25%, 14 päivän hinta	15,80	16,50	4,4 %
Lisäpäivä	0,90	0,95	5,6 %
Hinta 30 pv kohdalla	30,20	31,70	5,0 %
Kausilippu, alennusryhmä 2 -50%, 14 päivän hinta	10,50	11,10	5,7 %
Lisäpäivä	0,60	0,63	5,0 %
Hinta 30 pv kohdalla	20,10	21,10	5,0 %
Yleiskausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta		35,70	
Lisäpäivä		2,05	
Hinta 30 pv kohdalla		68,50	
Yleiskausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta		18,00	
Lisäpäivä		1,02	
Hinta 30 pv kohdalla		34,30	
Haltijakohtainen kausilippu, aikuinen, 14 päivän hinta		35,70	
Lisäpäivä		2,05	
Hinta 30 pv kohdalla		68,50	
Haltijakohtainen kausilippu, lapsi 7-16 v, 14 päivän hinta		18,00	
Lisäpäivä		1,02	
Hinta 30 pv kohdalla		34,30	
Keskimääräinen muutos%			

1) Kertalipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

2) Arvolipun hinta kaikille asiakasryhmille ma-su klo 02.00 - 04.30

LIIKENTEEN KUNTAOSUUEDET YHTEENSÄ 2007-2009 (ilman yleisiä)

Liite 5

Euroa	TP 2005	TA 2006	TS 2007	TS 2008	TS 2009	Muutos % TA06/TA07
LIIKENNÖINTIKORVAUKSET						
Seutuliikenne YTV-alue						
Helsinki	8 007 000	7 779 000	7 832 000	8 623 000	8 623 000	0,7 %
Espoo	15 428 000	17 345 000	17 499 000	17 361 000	17 361 000	0,9 %
Vantaa	13 179 000	14 547 000	13 994 000	13 398 000	13 398 000	-3,8 %
Kauniainen	803 000	809 000	426 000	723 000	723 000	-47,3 %
Yhteensä	37 417 000	40 480 000	39 751 000	40 105 000	40 105 000	-1,8 %
LIIKENNÖINTIKORVAUKSET						
Sisäinen liikenne						
Espoo	12 364 000	12 836 000	13 963 000	14 683 000	15 044 000	8,8 %
Vantaa	9 230 500	9 432 000	10 160 000	10 944 000	11 236 000	7,7 %
Kauniainen	18 400	-49 700	-43 000	-43 000	-43 000	-13,5 %
Yhteensä	21 612 900	22 218 300	24 080 000	25 584 000	26 237 000	8,4 %
LIIKENNÖINTIKORVAUKSET						
3. vyöhyke						
Helsinki	0	0	-357 000	-373 000	-373 000	
Espoo	0	0	12 000	13 000	13 000	
Vantaa	0	0	255 000	266 000	266 000	
Kauniainen	0	0	0	0	0	
<i>Keravan osuus</i>	0	0	706 000	737 000	737 000	
Yhteensä	0	0	616 000	643 000	643 000	
LIIKENNÖINTIKORVAUKSET YHTEENSÄ						
YHTEENSÄ						
Helsinki	8 007 000	7 779 000	7 475 000	8 250 000	8 250 000	-3,9 %
Espoo	27 792 000	30 181 000	31 474 000	32 057 000	32 418 000	4,3 %
Vantaa	22 409 500	23 979 000	24 409 000	24 608 000	24 900 000	1,8 %
Kauniainen	821 400	759 300	383 000	680 000	680 000	-49,6 %
<i>Keravan osuus</i>	0	0	706 000	737 000	737 000	
Yhteensä	59 029 900	62 698 300	64 447 000	66 332 000	66 985 000	2,8 %

LIIKENTEEN KUNTAOSUUED YHTEENSÄ 2007-2009 (Ilman yleisiä)
Lite 5

Euroa	TP 2005	TA 2006	TS 2007	TS 2008	TS 2009	Muutos % TA06/TA07
MUUT LIIKENNEPALVELUT						
Seutuliikenne						
Helsinki	2 781 578	2 547 089	3 212 367	3 361 756	3 575 450	26,1 %
Espoo	2 237 638	2 069 470	2 713 064	2 825 965	2 987 464	31,1 %
Vantaa	1 884 650	1 722 635	2 148 755	2 236 731	2 362 575	24,7 %
Kauniainen	64 786	71 803	77 791	81 075	85 773	8,3 %
<i>Keravan osuus</i>			150 000	150 000	150 000	
Yhteensä	6 968 652	6 410 997	8 301 977	8 655 527	9 161 262	29,5 %
MUUT LIIKENNEPALVELUT						
Sisäinen liikenne						
Helsinki	0	0	0	0	0	
Espoo	1 962 624	2 323 748	1 758 899	1 846 380	1 971 516	-24,3 %
Vantaa	1 273 158	1 813 095	1 448 806	1 520 803	1 623 792	-20,1 %
Kauniainen	35 266	26 618	81 886	87 068	94 481	207,6 %
Yhteensä	3 271 048	4 163 461	3 289 591	3 454 251	3 689 789	-21,0 %
MUUT LIIKENNEPALVELUT						
YHTEENSÄ						
Helsinki	2 781 578	2 547 089	3 212 367	3 361 756	3 575 450	26,1 %
Espoo	4 200 262	4 393 218	4 471 963	4 672 345	4 958 980	1,8 %
Vantaa	3 157 808	3 535 730	3 597 561	3 757 534	3 986 367	1,7 %
Kauniainen	100 052	98 421	159 677	168 143	180 254	62,2 %
<i>Keravan osuus</i>	0	0	150 000	150 000	150 000	
Yhteensä	10 239 700	10 574 458	11 591 568	12 109 778	12 851 051	9,6 %
MATKAKORTTI						
Seutuliikenne						
Helsinki	922 433	686 762	901 610	830 299	742 596	31,3 %
Espoo	736 197	557 983	681 393	623 013	557 205	22,1 %
Vantaa	632 166	464 468	530 960	503 838	450 618	14,3 %
Kauniainen	35 054	19 360	19 823	18 846	16 855	2,4 %
Yhteensä	2 325 850	1 728 573	2 133 786	1 975 996	1 767 274	23,4 %
MATKAKORTTI						
Sisäinen liikenne						
Helsinki	2 412 495	2 917 639	2 827 426	2 791 883	2 362 390	-3,1 %
Espoo	784 245	781 433	812 146	755 844	595 599	3,9 %
Vantaa	540 317	518 589	536 172	602 049	482 633	3,4 %
Kauniainen	7 371	10 005	24 572	27 588	14 884	145,6 %
Yhteensä	3 744 428	4 227 666	4 200 315	4 177 364	3 455 506	-0,6 %
MATKAKORTTI						
YHTEENSÄ						
Helsinki	3 334 928	3 604 401	3 729 036	3 626 821	3 109 134	3,5 %
Espoo	1 520 442	1 339 416	1 493 538	1 386 849	1 159 951	11,5 %
Vantaa	1 172 483	983 057	1 067 132	1 093 746	922 392	8,6 %
Kauniainen	42 425	29 365	44 395	45 945	31 303	51,2 %
Yhteensä	6 070 278	5 956 239	6 334 101	6 153 360	5 222 780	6,3 %
MUUT LIIKENNEPALVELUT						
Helsinki	6 116 506	6 151 490	6 941 403	6 988 577	6 684 584	12,8 %
Espoo	5 720 704	5 732 634	5 965 501	6 059 193	6 118 932	4,1 %
Vantaa	4 330 291	4 518 787	4 664 693	4 851 280	4 908 759	3,2 %
Kauniainen	142 477	127 786	204 071	214 088	211 557	59,7 %
<i>Keravan osuus</i>			150 000	150 000	150 000	
Yhteensä	16 309 978	16 530 697	17 775 669	18 113 138	17 923 831	7,5 %
LIIKENTEEN KUNTAOSUUED YHTEENSÄ						
Helsinki	14 123 506	13 930 490	14 416 403	15 233 939	14 930 436	3,5 %
Espoo	33 512 704	35 913 634	37 439 501	38 108 201	38 529 784	4,2 %
Vantaa	26 739 791	28 497 787	29 073 693	29 471 421	29 819 618	2,0 %
Kauniainen	963 877	887 086	587 071	894 577	891 994	-33,8 %
Yhteensä	75 339 878	79 228 997	81 516 669	83 708 138	84 171 831	2,9 %
<i>Keravan osuus</i>	0	0	856 000	887 000	887 000	
YTV yhteensä			82 372 669	84 595 138	85 058 831	4,0 %

LIIKENTEEN KUNTAOSUUEDET YHTEENSÄ 2007-2009 (ilman yleisiä)

Liite 5

Euroa	TP 2005	TA 2006	TS 2007	TS 2008	TS 2009
-------	---------	---------	---------	---------	---------

Sopimuksen mukaan erillinen kustannusjako (sisältyvät kuntaosuuksiin edellä)

Euroa	TA 2006	TS 2007	TS 2008	TS 2008
Lipunmyyntipalkkiot				
Helsinki	640 654	723 606	723 606	723 606
Espoo	736 814	832 180	832 180	832 180
Vantaa	604 807	683 117	683 117	683 117
Kauniainen	20 425	23 072	23 072	23 072
Yhteensä	2 002 700	2 261 975	2 261 975	2 261 975
Kuljettajien sosiaalitiilat, netto (kulut-vuokratulot)				
Helsinki	0	0	0	0
Espoo	34 650	34 650	34 650	34 650
Vantaa	11 000	11 000	11 000	11 000
Kauniainen	350	350	350	350
Yhteensä	46 000	46 000	46 000	46 000
Pysäkki-Informaatio (staattinen Informaatio)				
Helsinki	0	0	0	0
Espoo	168 300	168 300	168 300	168 300
Vantaa	160 000	160 000	160 000	160 000
Kauniainen	1 700	1 700	1 700	1 700
Yhteensä	330 000	330 000	330 000	330 000
PUHELINNEUVONTA				
Helsinki	158 920	189 087	189 087	189 087
Espoo	129 120	141 881	141 881	141 881
Vantaa	107 480	114 741	114 741	114 741
Kauniainen	4 480	4 292	4 292	4 292
Yhteensä	400 000	450 000	450 000	450 000
Tietojärjestelmät ELM/MONO				
Helsinki	0	0	0	0
Espoo	0	9 900	9 900	9 900
Vantaa	0	20 000	20 000	20 000
Kauniainen	0	100	100	100
Yhteensä	0	30 000	30 000	30 000
Henkilökuntaliput Espoo/Vantaa				
Helsinki	0	0	0	0
Espoo	200 000	200 000	200 000	200 000
Vantaa	150 000	150 000	150 000	150 000
Kauniainen	0	0	0	0
Yhteensä	350 000	350 000	350 000	350 000
Yhteensä				
Helsinki	799 574	912 693	912 693	912 693
Espoo	1 268 884	1 386 911	1 386 911	1 386 911
Vantaa	1 033 287	1 138 858	1 138 858	1 138 858
Kauniainen	26 955	29 514	29 514	29 514
Yhteensä	3 128 700	3 467 975	3 467 975	3 467 975

LIITE 5

LIIKENTEEN KUNTAOSUUEDET YHTEENSÄ 2007-2009 (ilman yleisiä)

Euroa	TP 2005	TA 2006	TS 2007	TS 2008	TS 2009	Muutos %
						TA06/TA07
ESKOLA						
Liikennöintikorvaukset, seutu	8 007 000	7 779 000	7 832 000	8 623 000	8 623 000	0,7 %
Liikennöintikorvaukset, 3. vyöhyke	0	0	-357 000	-373 000	-373 000	
Liikennöintikorvaukset yhteensä	8 007 000	7 779 000	7 475 000	8 250 000	8 250 000	-3,9 %
Muut liikennepalvelut	6 116 506	6 151 490	6 941 403	6 988 577	6 684 584	12,8 %
YHTEENSÄ	14 123 506	13 930 490	14 416 403	15 238 577	14 934 584	3,5 %

ESKOLA						
Liikennöintikorvaukset, seutu	15 428 000	17 345 000	17 499 000	17 361 000	17 361 000	0,9 %
Liikennöintikorvaukset, sisäinen	12 364 000	12 836 000	13 963 000	14 683 000	15 044 000	8,8 %
Liikennöintikorvaukset, 3. vyöhyke	0	0	12 000	13 000	13 000	
Liikennöintikorvaukset yhteensä	27 792 000	30 181 000	31 474 000	32 057 000	32 418 000	4,3 %
Muut liikennepalvelut	5 720 704	5 732 634	5 965 501	6 059 193	6 118 932	4,1 %
YHTEENSÄ	33 512 704	35 913 634	37 439 501	38 116 193	38 536 932	4,2 %

KARJALAN						
Liikennöintikorvaukset, seutu	13 179 000	14 547 000	13 994 000	13 398 000	13 398 000	-3,8 %
Liikennöintikorvaukset, sisäinen	9 230 500	9 432 000	10 160 000	10 944 000	11 236 000	7,7 %
Liikennöintikorvaukset, 3. vyöhyke	0	0	255 000	266 000	266 000	
Liikennöintikorvaukset yhteensä	22 409 500	23 979 000	24 409 000	24 608 000	24 900 000	1,8 %
Muut liikennepalvelut	4 330 291	4 518 787	4 664 693	4 851 280	4 908 759	3,2 %
YHTEENSÄ	26 739 791	28 497 787	29 073 693	29 459 280	29 808 759	2,0 %

KARJALAN						
Liikennöintikorvaukset, seutu	803 000	809 000	426 000	723 000	723 000	-47,3 %
Liikennöintikorvaukset, sisäinen	18 400	-49 700	-43 000	-43 000	-43 000	-13,5 %
Liikennöintikorvaukset, 3. vyöhyke	0	0	0	0	0	
Liikennöintikorvaukset yhteensä	821 400	759 300	383 000	680 000	680 000	-49,6 %
Muut liikennepalvelut	142 477	127 786	204 071	214 088	211 557	59,7 %
YHTEENSÄ	963 877	887 086	587 071	894 088	891 557	-33,8 %

KIVY YHTEENSÄ						
Liikennöintikorvaukset, seutu	37 417 000	40 480 000	39 751 000	40 105 000	40 105 000	-1,8 %
Liikennöintikorvaukset, sisäinen	21 612 900	22 218 300	24 080 000	25 584 000	26 237 000	8,4 %
Liikennöintikorvaukset, 3. vyöhyke	0	0	-90 000	-94 000	-94 000	
Liikennöintikorvaukset yhteensä	59 029 900	62 698 300	63 741 000	65 595 000	66 248 000	1,7 %
Muut liikennepalvelut	16 309 978	16 530 697	17 775 669	18 113 138	17 923 831	7,5 %
Yhteensä ilman Keravaa	75 339 878	79 228 997	81 516 669	83 708 138	84 171 831	2,9 %
<i>Keravan osuus</i>	0	0	856 000	887 000	887 000	
YHTEENSÄ	75 339 878	79 228 997	82 372 669	84 595 138	85 058 831	4,0 %